

Τμήμα Επιστήμης Φυσικής
Αγωγής & Αθλητισμού

Ετήσια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης 2009-10

**Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού**

Ακαδημαϊκό έτος: 2009-2010

**Κομοτηνή
Οκτώβριος 2010**

**Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής
και Αθλητισμού
69100 Κομοτηνή
Τηλ. 25310 39621
Ηλ. Ταχ.: secr@phyed.duth.gr**

**Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Πανεπιστημιούπολη
Κομοτηνή 69100**

Περιεχόμενα

	σελ
1. Η Διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	4
1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.	4
1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.	5
1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.	6
2. Παρουσίαση του Τμήματος	7
2.1. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.	7
2.2. Διοίκηση του Τμήματος.	8
3. Προγράμματα Σπουδών	9
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	9
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	9
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	9
4. Διδακτικό Έργο	10
4.1. Αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού	10
4.2. Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας	11
4.3. Οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου	13
4.4. Εκπαιδευτικά βοηθήματα	18
4.5. Διαθέσιμα μέσα και υποδομές	18
4.6. Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών	19
4.7. Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία	20
4.8. Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα	21
4.9. Συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο	21
4.10. Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών	22
5. Ερευνητικό Έργο	23
5.1. Διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές	23
5.2. Προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος	24
5.3. Ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα	24
5.4. Επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία	25
5.5. Αναγνώριση της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους	25
5.6. Ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος	26
5.7. Διακρίσεις και βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος	26
5.8. Συμμετοχή των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα	27
6. Σχέσεις με κοινωνικούς / πολιτιστικούς / παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	28
6.1. Συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς	28
6.2. Η Δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς	28
6.3. Δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς	29
6.4. Σύνδεση της συνεργασίας φορέων ΚΠΠ με την εκπαιδευτική διαδικασία	29
6.5. Συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη	30
7. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές	31
7.1. Αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών	31
7.2. Υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας	31
7.3. Υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα	31

7.4. Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου)	32
7.5. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού	32
7.6. Διαφάνεια και Αποτελεσματικότητα στη Διαχείριση Οικονομικών πόρων	32
8. Συμπεράσματα	33
8.1. Θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης	33
8.2. Αξιοποίηση των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία	34
9. Σχέδια Βελτίωσης	35
9.1. Βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.	35
9.2. Μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.	35
9.3. Προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.	36
9.4. Προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.	37
10. Πίνακες	39
Πίνακας 10-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος	40
Πίνακας 10-2.1. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών	41
Πίνακας 10-2.2. Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος	42
Πίνακας 10-6.1 Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	43
Πίνακας 10-6.2 Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών	44
Πίνακας 10-8. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών	45
Πίνακας 10-9. Επιστημονικές δημοσιεύσεις	46
Πίνακας 10-10. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου	47
Παράρτηματα	
Παράρτημα 1 Αξιολόγηση Μαθημάτων Χειμερινού Εξαμήνου 2009-10 από τους φοιτητές.	1
Παράρτημα 2 Αξιολόγηση Μαθημάτων Θερινού Εξαμήνου 2009-10 από τους φοιτητές.	24
Παράρτημα 3 Αυτοαξιολόγηση των Διδασκόντων.	46
Παράρτημα 4 Απόψεις Φοιτητών :Λειτουργία Τμήματος και Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.	50
Παράρτημα 5 Πίνακας Δεικτών και Αναφορών Αξιολόγησης του Τμήματος του 1 ^{ου} Γραφείου.	51
Παράρτημα 6 Πίνακας Δεικτών και Αναφορών Αξιολόγησης του Τμήματος του 2 ^{ου} Γραφείου.	76
Παράρτημα 7 Πίνακας Δεικτών και Αναφορών Αξιολόγησης του Τμήματος του 3 ^{ου} Γραφείου.	
Παράρτημα 8 Πίνακας Δεικτών και Αναφορών Αξιολόγησης του Τμήματος του 4 ^{ου} Γραφείου.	

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Σύνθεση της ΟΜΕΑ

Η ΟΜΕΑ αποτελούταν από:

τον Αν.Καθηγητή και Πρόεδρο του Τμήματος κ. Αγγελούση Νικόλαο
την Αν. Καθηγήτρια κ. Μιχαλοπούλου Μαρία
τον Αν. Καθηγητή Αλμπανίδη Ευάγγελο και
τη φοιτήτρια Τσακίρη Ζωή

1.1.2. Συνεργασίες της ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης

Η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε για την οργάνωση της διαδικασίας και τη διαμόρφωση της έκθεσης με μέλη ΔΕΠ, το διοικητικό προσωπικό, τη Γραμματεία και τα πέντε γραφεία υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου του Τμήματος και του ΠΠΣ, τα οποία είναι στελεχωμένα από μέλη ΔΕΠ και διοικητικό προσωπικό και λειτουργούν με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος. Τέλος ένα μέρος των μεταπτυχιακών φοιτητών βοήθησαν στη συλλογή και επεξεργασία των ερωτηματολογίων.

1.1.3. Πηγές και διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε ήταν αρχικά η συγκέντρωση και ο διαχωρισμός των δεικτών στα αντίστοιχα γραφεία υποστήριξης του ΠΠΣ. Παράλληλα πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα η συλλογή των στοιχείων (ερωτηματολόγια μελών ΔΕΠ, φοιτητών και διοικητικών υπαλλήλων). Επόμενη φάση της διαδικασίας αυτής αποτέλεσε η επεξεργασία, η δημιουργία των πινάκων και εν συνεχεία μελέτη και συγγραφή της ετήσιας έκθεσης.

Οι πηγές ήταν η Γραμματεία του Τμήματος, αρχεία δράσεων που ανήκαν στα γραφεία υποστήριξης, αρχεία των τομέων και των εργαστηρίων, ερωτηματολόγια καταγραφής των απόψεων των φοιτητών σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία που προκύπτει από το ΠΠΣ αλλά και τη γενικότερη λειτουργία του Τμήματος, καθώς επίσης και ατομικά στοιχεία των μελών ΔΕΠ και ΕΙΔΙΠ του Τμήματος όπως επίσης και των μελών του διδακτικού προσωπικού που είναι συμβεβλημένα με την διάταξη 407/82.

Αναλυτικότερα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου έχει αναπτυχθεί μια διαδικασία αξιολόγησης μέσω ερωτηματολογίων, που περιλαμβάνουν 48 ερωτήσεις κλειστού τύπου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1). Τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονται από τους φοιτητές δύο (2) φορές ανά ακαδημαϊκό έτος, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Στα πλαίσια αυτού του μηχανισμού αξιολόγησης, αρχικά καθορίστηκε ο ακριβής αριθμός των διδασκόμενων μαθημάτων στο Τ.Ε.Φ.Α.Α. – Δ.Π.Θ. που για το **χειμερινό εξάμηνο** σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010 ανέρχεται στα 127 μαθήματα και για το **εαρινό εξάμηνο** σπουδών ανέρχεται στα 142 μαθήματα. Από τα 127 μαθήματα του **χειμερινού εξαμήνου** σπουδών, 6 είναι πρακτικά μαθήματα, 17 είναι θεωρητικά μαθήματα, 10 είναι μαθήματα επιλογής του 2^{ου} έτους σπουδών, 36 είναι μαθήματα επιλογής του 3^{ου} και 4^{ου} έτους σπουδών, 16 είναι μαθήματα κατεύθυνσης και 42 είναι μαθήματα ειδικότητων. Από τα 142 μαθήματα του **εαρινού εξαμήνου** σπουδών, 5 είναι πρακτικά μαθήματα, 19 είναι θεωρητικά μαθήματα, 10 είναι μαθήματα επιλογής του 2^{ου} έτους σπουδών, 33 είναι μαθήματα επιλογής του 3^{ου} και 4^{ου} έτους σπουδών, 12 είναι μαθήματα κατεύθυνσης και 63 είναι μαθήματα ειδικότητων. Λόγω του μεγάλου αριθμού των μαθημάτων του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών (ΠΠΣ) και ιδιαίτερα του πολύ μεγάλου αριθμού των τμημάτων διδασκαλίας, η διαδικασία της αξιολόγησης πραγματοποιήθηκε σε περιορισμένο – επιλεγμένο αριθμό μαθημάτων - τμημάτων. Η επιλογή των μαθημάτων – τμημάτων τα οποία συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης έγινε με τη μέθοδο της στρωσιγενούς δειγματοληψίας, έτσι ώστε να υπάρχει αντιπροσωπευτική αξιολόγηση όλων των κατηγοριών των μαθημάτων (π.χ. πρακτικά, θεωρητικά, κατεύθυνσης, επιλογής, ειδικότητες, κλπ.). Αναλυτικότερα από τα 127 μαθήματα του **χειμερινού εξαμήνου**, αξιολογήθηκαν 75, από τα οποία 6 ήταν πρακτικά μαθήματα, 14 θεωρητικά μαθήματα, 6 μαθήματα επιλογής του 2^{ου} έτους σπουδών, 24 μαθήματα επιλογής του 3^{ου} και 4^{ου} έτους σπουδών, 10 μαθήματα κατεύθυνσης και 15 μαθήματα ειδικότητων. Από τα 142 μαθήματα του **εαρινού εξαμήνου** σπουδών αξιολογήθηκαν 80, από τα οποία 5 ήταν πρακτικά μαθήματα, 15 θεωρητικά μαθήματα, 9 μαθήματα επιλογής του 2^{ου} έτους

σπουδών, 21 μαθήματα επιλογής του 3^{ου} και 4^{ου} έτους σπουδών, 9 μαθήματα κατεύθυνσης και 21 μαθήματα ειδικοτήτων. Συνολικά, για τα μαθήματα του **χειμερινού εξαμήνου** συγκεντρώθηκαν και αξιολογήθηκαν 1557 ερωτηματολόγια, και για τα μαθήματα του **εαρινού εξαμήνου** 1492 ερωτηματολόγια, ενώ για το σύνολο των 48 ερωτήσεων του ερωτηματολογίου ο έλεγχος αξιοπιστίας έδειξε ότι η τιμή του Cronbach's Alpha ήταν ιδιαίτερα υψηλή και ανέρχονταν για τα μαθήματα του **χειμερινού εξαμήνου** σπουδών σε 0,924 και για τα μαθήματα του **εαρινού εξαμήνου** σπουδών σε 0,927.

Πρόσθετα με ειδικά σχεδιασμένο ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από 200 φοιτητές από όλα τα έτη του ΠΠΣ καταγράφηκαν οι απόψεις των φοιτητών σχετικά με τη λειτουργία του Τμήματος και τις υπηρεσίες που παρέχονται.

Όσον αφορά τα μέλη ΔΕΠ και το λοιπό διδακτικό προσωπικό του Τμήματος πραγματοποιήθηκε μέσω την ειδικά σχεδιασμένης βάσης δεδομένων η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος η συγκέντρωση των στοιχείων που αφορούν στο ερευνητικό και διδακτικό έργο τους αλλά και στις απόψεις τους για τη γενικότερη λειτουργία του Τμήματος όσον αφορά τις υποδομές τα ΤΠΕ και τη διοικητική υποστήριξη του διδακτικού και ερευνητικού έργου τους.

Καινοτόμο στοιχείο στη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης αποτέλεσε η διαδικασία αυτό-αξιολόγησης των διδασκόντων η οποία πραγματοποιήθηκε με τη συμπλήρωση σχετικού ερωτηματολογίου το οποίο περιελάμβανε 50 ερωτήσεις κλειστού τύπου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1) και τα οποία απαντήθηκαν ανώνυμα. Συνολικά για το χειμερινό εξάμηνο συγκεντρώθηκαν 54 ερωτηματολόγια και για το εαρινό εξάμηνο 75 ερωτηματολόγια. Από τον έλεγχο αξιοπιστίας προέκυψε ότι η τιμή του Cronbach's Alpha ήταν ιδιαίτερα υψηλή και ανέρχονταν για το χειμερινό εξάμηνο σε 0,951 και για το εαρινό εξάμηνο σε 0,847.

1.1.4. Η αξιολόγηση στο εσωτερικό του Τμήματος

Η αξιολόγηση αρχικά αποτέλεσε θέμα στη ολομέλεια της ΟΜΕΑ όπου συζητήθηκε η διαδικασία που θα ακολουθηθεί όσον αφορά την καταγραφή των δεικτών και των στοιχείων τα οποία προκύπτουν από τη συλλογή των σχετικών ερωτηματολογίων αλλά και η συγγραφή της ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης.

Τέλος το Τμήμα πραγματοποίησε δύο ημερίδες όπου στην πρώτη αναπτύχθηκαν όλοι οι δείκτες και τα ποιοτικά τους στοιχεία από το σύνολο της περσινής έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης. Στόχος της ημερίδας αυτής ήταν η κοινοποίηση των ευρημάτων και η ανταλλαγή και σύνθεση απόψεων που αφορούν στο διδακτικό έργο όπως αξιολογήθηκε από τους φοιτητές αλλά και την ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ όπως καταγράφηκε από τα ίδια τα μέλη του διδακτικού προσωπικού. Η δεύτερη ημερίδα πραγματοποιήθηκε με στόχο την κοινοποίηση των στοιχείων που περιλάμβανε η έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης η οποία προέκυψε από τη σχετική διαδικασία που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα της ΑΔΙΠ στα τέλη Μαρτίου 2010 από την αντίστοιχη ομάδα εξωτερικών αξιολογητών.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Θετικό στοιχείο αποτελεί η περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας αξιολόγησης κύρια όσον αφορά την καταγραφή του διδακτικού έργου μέσω των ερωτηματολογίων που συμπλήρωσαν οι φοιτητές αλλά και των δεικτών λειτουργίας του Τμήματος. Σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά παρατηρείται κυρίως ότι οι διαφορές επήλθαν σε επιμέρους δραστηριότητες καθώς επίσης και οι διαφοροποιήσεις στις υποδομές ενώ σημαντική προσθήκη αποτελεί η διαδικασία αυτό αξιολόγησης των μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

Αρνητικό στοιχείο αποτελεί η διάθεση από το σύνολο των μελών ΔΕΠ πολύτιμου χρόνου εργασίας για τη συγκέντρωση και επεξεργασία των στοιχείων αυτών, καθώς η κύρια δουλειά των οποίων είναι να ερευνούν και να διδάσκουν. Παράλληλα αρνητικό - αποθαρρυντικό - στοιχείο στην ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής παραμένει όπως επισημάνθηκε και στην προηγούμενη ετήσια έκθεση η απουσία ξεκάθαρης θέσης, εκ μέρους της ΑΔΙΠ, για τη δομή της ετήσιας έκθεσης και τη μετέπειτα χρήση και δυνατότητα επεξεργασίας των στοιχείων της ενώ δεν παρέχεται η σχετική αντίστοιχη μηχανογραφική υποστήριξη.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Η αυτοματοποίηση των διαδικασιών και η δημιουργία για όλα τα Τμήματα / Πανεπιστήμια κοινού γραμματειακού συστήματος, εκ του οποίου θα είναι δυνατή η συλλογή των στοιχείων και των δεικτών αξιολόγησης ελαχιστοποιώντας τον αριθμό των ανθρώπων που συμμετέχουν ως γραμματειακή υποστήριξη στη διαδικασία αυτή θα διευκόλυνε τη σύνθεση και ανάλυση των στοιχείων αυτών. Επιπλέον προτείνεται η κάθε διάταξη που προέρχεται από την κεντρική εξουσία να εφαρμόζεται λογισμικά σ' αυτό το ενιαίο γραμματειακό σύστημα (δημιουργία ειδικού λογισμικού προγράμματος) και μετά το νέο λογισμικό να διοχετεύεται στα Τμήματα / Πανεπιστήμια.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

2.1. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

2.1.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).

Ακαδ. Έτος	ΔΕΠ	ΕΙΔΙΠ	Αποσπασμένοι Καθηγητές	407/80	ΕΤΕΠ	Διοικητικό Προσωπικό
2005-06	45	19	41	10	9	Γραμματεία: 4 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη: 4 + 1 ΥΕ
2006-07	46	20	42	9	9	Γραμματεία: 4 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη: 4 + 1 ΥΕ
2007-08	46	20	40	11	9	Γραμματεία: 4 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη: 4 + 1 ΥΕ
2008-09	43	17	42	11	9	Γραμματεία: 4 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη: 4 + 1 ΥΕ
2009-10	48	17	40	8	8	Γραμματεία: 3 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη: 2 + 1 ΥΕ

Στον προηγούμενο πίνακα αλλά κυρίως στον 11.1 παρατηρούμε μια αύξηση του αριθμού των μελών ΔΕΠ (στη βαθμίδα Λέκτορα) και μία παράλληλη μείωση των μελών ΕΤΕΠ και του Διοικητικού προσωπικού. Η αύξηση των μελών ΔΕΠ κατά την τρέχουσα χρονιά έχει να κάνει με το διορισμό 2 μελών ΔΕΠ οι οποίοι εντάχθηκαν στο δυναμικό του Τμήματος σε θέσεις οι οποίες προέκυψαν από τη συνταξιοδότηση – αποχώρηση 2 συναδέλφων, την ένταξη ενός μέλους από τη βαθμίδα ΕΙΔΙΠ με την αντίστοιχη διαδικασία και τέλος με την απόκτηση δύο νέων θέσεων μέλους ΔΕΠ από τον προγραμματισμό του Τμήματος/ Δ.Π.Θ.. Η μείωση των μελών ΕΙΔΙΠ οφείλεται στη συνταξιοδότηση 2 μελών κατά το έτος 2008-09 και στην εξέλιξη ενός όπως προαναφέρθηκε σε Λέκτορα. Ιδιαίτερα σημαντική με αρνητικές συνέπειες στη λειτουργία της γραμματείας και της βιβλιοθήκης είναι η μείωση των μελών του διοικητικού προσωπικού κατά 2 άτομα η οποία αφορά στο προσωπικό της βιβλιοθήκης αλλά και της γραμματείας.

2.1.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.

Ακαδ. Έτος	Προπτυχιακοί Φοιτητές	Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Διδακτορικοί Φοιτητές
2005-06	1.524	358	121
2006-07	1.726	407	131
2007-08	1.731	434	126
2008-09	1.847	467	125
2009-10	1.486	470	144

Παρατηρείται στον προηγούμενο πίνακα, που είναι ο ίδιος με τον 11.2.1 του παραρτήματος, ένας μεγάλος αριθμός φοιτητών εγγεγραμμένων στο προπτυχιακό πρόγραμμα ο οποίος όμως μειώθηκε κατά το έτος 2009-2010. Ο αριθμός αυτός βρίσκεται σε αντίστοιχα επίπεδα με αυτόν του 2005-06 ενώ στα ενδιάμεσα έτη ο αριθμός αυτός ήταν σημαντικά υψηλότερος. Δεν έχουμε καθαρή εικόνα σχετικά με τους λόγους που παρατηρείται αυτή η διαφορά. Πιθανό αίτιο μπορεί να αποτελέσει το γεγονός ότι υπήρξε δραστική μείωση των μετεγγραφών και του αριθμού των εγγεγραμμένων άλλων κατηγοριών (αθλητές κα) σε σχέση με προηγούμενα έτη.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές παρατηρείται μία σταθεροποίηση του αριθμού των, στοιχείο που έχει να κάνει πιθανά με αύξηση του αριθμού των αποφοίτων από το ΔΠΜΣ καθώς στα προηγούμενα έτη είχε παρατηρηθεί σταθερή αύξηση του αριθμού αυτού της τάξης των 30 με 40 φοιτητών περίπου το έτος. Από τα μέχρι τώρα στοιχεία προκύπτει ότι περίπου 60 με 65% των εγγεγραμμένων φοιτητών αποφοιτούν κατ' έτος ενώ την τρίτη χρονιά από την εγγραφή τους ο αντίστοιχος αριθμός ανέρχεται στο 75 %.

Τέλος ο αριθμός των υποψηφίων διδασκόντων φοιτητών αυξήθηκε ενώ τα τελευταία έτη είχε παραμείνει σταθερός γεγονός που σημαίνει ότι υπήρξαν περισσότερες εγγραφές απ' ότι αποφοιτήσεις. Το γεγονός αυτό πιθανό οφείλεται στο ότι κατά τη χρονιά αυτή λειτουργήσε για πρώτη φορά ο διδακτορικός κύκλος σπουδών, σύμφωνα με τον νέο νόμο σύμφωνα με τον οποίοι δεν απαιτούνται δίδακτρα για την εκπόνηση των σπουδών.

Στον δε πίνακα 11.2.2 επισημαίνεται ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια σταθερή αύξηση του αριθμού των εισερχομένων στο Τμήμα από τις εισαγωγικές εξετάσεις. Φαίνεται στα σταθεροποιείται στον υψηλότερο αριθμό των τριακοσίων (300) ατόμων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί σημαντικά λειτουργικά προβλήματα, όταν λάβουμε υπόψη ότι δεν υπάρχει κάποια ανάλογη σημαντική αύξηση στα μέλη ΔΕΠ ή στο λοιπό εκπαιδευτικό προσωπικό. Αν δε λάβουμε υπόψη και τα γνωστά προβλήματα του περιορισμού των αποσπασμένων καθηγητών από την δευτεροβάθμια και πρωτοβάθμια εκπαίδευση, τότε καταλήγουμε ότι οι αναλογίες παραβιάζονται εις βάρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Οι άλλες κατηγορίες των εισερχομένων φοιτητών εμφανίζουν ένα περιορισμένο αριθμό εισαγομένων, ιδιαιτέρως τα τελευταία χρόνια, γεγονός εκ πρώτης όψεως που μπορεί να ερμηνευτεί και σε σύγκριση με τα αντίστοιχα δεδομένων ομολογων τμημάτων, ως φαινόμενο που αντανακλά στην λιγότερη δυνατή προτίμηση των φοιτητών στο Τμήμα ή πιθανότερα στον τόπο που εδρεύει το Τμήμα. Δηλαδή η γεωγραφική προτίμηση είναι και εδώ ο κύριος παράγοντας επιλογής των φοιτητών.

2.2. Διοίκηση του Τμήματος.

2.2.1. Η Διοίκηση αλλά και το σύνολο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος στήριξε την υλοποίηση κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 πρόσθετα με το διδακτικό ερευνητικό και διδακτικό έργο, τη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης η οποία πραγματοποιήθηκε στην Κομοτηνή με επιτυχία στα μέσα του θερινού εξαμήνου.

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Στην ακαδημαϊκή χρονιά 2009-10 (Μάιος) αποφασίστηκαν, κατά τη Γ.Σ. του Τμήματος για την αναμόρφωση του ΠΠΣ, αλλαγές οι οποίες είχαν κύρια την κατεύθυνση της εναρμόνισης των ειδικοτήτων οι οποίες παρέχονται στους φοιτητές με τα γνωστικά αντικείμενα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η πλήρης κάλυψη των διδακτικών αντικειμένων. Επισημαίνεται ότι κατά τη χρονιά αυτή εντάχθηκαν στο Τμήμα 5 νέα μέλη ΔΕΠ ενώ αποχώρισαν 3 μέλη ΔΕΠ και 3 ΕΙΔΙΠ. Οι αλλαγές αυτές περιλαμβάνουν κύρια την απενεργοποίηση ειδικοτήτων αλλά και αντίστοιχων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής ενώ δεν υπήρξαν διαφοροποιήσεις στα μαθήματα του κορμού του ΠΠΣ.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών¹

3.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Κατάρτισης: «Άσκηση και Ποιότητα Ζωής». Το Τμήμα έχει τη διοίκηση.

3.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το ΤΕΦΑΑ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και το ΤΕΦΑΑ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

3.2.3 Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Κύριο ζητούμενο για το ΔΜΠΣ αποτέλεσε και κατά την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά η εναρμόνιση του με τον νέο νόμο για τις μεταπτυχιακές σπουδές αλλά και με τον Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών που εκδόθηκε από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Η διαδικασία αυτή περιλάμβανε την αλλαγή στη διαδικασία σύστασης της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Δεύτερο στοιχείο ήταν η προετοιμασία και η κατάθεση στη σχετική διεύθυνση του ΥΠΑΜΘ του αιτήματος για μερική τροποποίηση του ΔΠΜΣ καθώς το ισχύων πρόγραμμα βρισκόταν στην τελευταία χρονιά λειτουργίας του βάσει του ΦΕΚ λειτουργίας του.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1. Δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

Σύμφωνα με τον νέο νόμο για τις μεταπτυχιακές σπουδές το Πρόγραμμα Διδακτορικών σπουδών υλοποιήθηκε για πρώτη χρονιά από το Τμήμα και οι σχετικές αποφάσεις προέκυψαν από τη Γ.Σ.Ε.Σ.. Ακολούθως το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών λειτούργησε σύμφωνα με τον νέο νόμο και τον Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών σπουδών του ΔΠΘ και την ευθύνη για τη λειτουργία αυτή έχει η ΓΣΕΣ του Τμήματος.

4. Διδακτικό έργο

4.1. Αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού

Σε ότι αφορά την αυτό-αξιολόγηση των διδασκόντων για την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού, από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων προέκυψε ότι κατά το χειμερινό εξάμηνο το σύνολο των διδασκόντων (100%) (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 1, ερώτηση 1) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 97% των διδασκόντων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 1, ερώτηση 1) θεωρεί ότι γνωρίζει σε βάθος το γνωστικό του αντικείμενο.

Κατά το χειμερινό εξάμηνο το 44% και κατά το εαρινό εξάμηνο το 43% των διδασκόντων έχει μια ουδέτερη στάση και το 29%, τόσο κατά το χειμερινό, όσο και κατά το εαρινό εξάμηνο, δηλώνει ότι του αρέσει περισσότερο η διδασκαλία. Επίσης, το 36% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 14, ερώτηση 41) και το 46% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 14, ερώτηση 41) πιστεύει ότι μπορεί να βελτιώσει την ικανότητα γραπτής και προφορικής έκφρασης του πολύ έως πάρα πολύ, το 26% και το 33% σε μέτριο βαθμό και το 38% και 21% λίγο έως καθόλου, για το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο αντίστοιχα.

Από τους διδάσκοντες των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 43), το 24% θεωρεί πολύ έως πάρα πολύ ότι δεν θα μπορούσε να κάνει ελκυστικότερο το μάθημα του, το 38% έχει μια ουδέτερη στάση, ενώ το υπόλοιπο 38% θεωρούσε ότι θα μπορούσε να το κάνει ελκυστικότερο. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τους διδάσκοντες των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 43) είναι παρόμοια, καθώς το 34% θεωρεί πολύ έως πάρα πολύ ότι δεν θα μπορούσε να κάνει ελκυστικότερο το μάθημα του, το 31% έχει μια ουδέτερη στάση, ενώ το υπόλοιπο 35% θεωρούσε ότι θα μπορούσε να το κάνει ελκυστικότερο.

Το 85% και το 84% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 34) και του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 34), αντίστοιχα, δηλώνει ότι διακρίνει στα μάτια των φοιτητών του σε πολύ ή πάρα πολύ μεγάλο βαθμό το σεβασμό και την αναγνώριση τους προς το πρόσωπο του, και το 15% και 14%, αντίστοιχα, σε μέτριο βαθμό, ενώ το 88% και το 83% των διδασκόντων του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 15) και του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 15), αντίστοιχα, θεωρεί ότι αποτελεί πολύ ή πάρα πολύ καλό παράδειγμα επιδίωξης της γνώσης για τους φοιτητές του.

Επίσης, η πλειοψηφία των διδασκόντων σε ποσοστό 91% για το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 50) και 88% για το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 50) είναι πολύ έως πάρα πολύ σίγουροι ότι οι φοιτητές τους θα έχουν πολύ θετική γνώμη για τις ικανότητες τους ως διδάσκοντες, μετά την αποφοίτηση τους, ενώ κατά το χειμερινό εξάμηνο το 79% των διδασκόντων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 44) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 62% των διδασκόντων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 44) είναι πολύ έως πάρα πολύ βέβαιοι ότι οι συνάδελφοι τους έχουν πολύ καλή γνώμη για τις ικανότητες τους ως διδάσκοντα.

Επίσης, η πλειοψηφία των διδασκόντων, που ανέρχεται στο 70% για το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 4, ερώτηση 40) και στο 65% για το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 4, ερώτηση 40), θεωρεί ότι οι φοιτητές μπορούν να αξιολογήσουν πολύ έως πάρα πολύ σωστά την ικανότητα τους να διδάσκουν, και το 22% και 27%, αντίστοιχα, σε μέτριο βαθμό.

Σε ότι αφορά την άποψη των φοιτητών για την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού, κατά το χειμερινό εξάμηνο το 68% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42, ερώτηση 33) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 66% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 33) θεωρεί ότι οι διδάσκοντες επιτυγχάνουν πάρα πολύ ή πολύ να διεγείρουν το ενδιαφέρον τους για το μάθημα. Επίσης, το 73% των φοιτητών – τριών κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42, ερώτηση 35) και το 69% των φοιτητών – τριών κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 35) θεωρεί ότι οι διδάσκοντες έχουν πάρα πολύ ή πολύ μεταδοτικότητα και μόνο 10% των φοιτητών κατά το χειμερινό εξάμηνο και το 12% κατά το εαρινό εξάμηνο έχει αρνητική άποψη. Λόγω της ιδιαίτερα θετικής άποψης που έχει το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών – τριών για τους διδάσκοντες και τη διδασκαλία τους, δεν εκπλήσσει το γεγονός ότι μόνο το 30% των φοιτητών βαριέται συχνά κατά τη

διάρκεια των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42 , ερώτηση 36) και το 37% κατά τη διάρκεια των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39 , ερώτηση 36). Επίσης κρίνεται ως θετικό το γεγονός ότι κατά το χειμερινό εξάμηνο το 73% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42, ερώτηση 39) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 72% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 39) θεωρεί ότι οι διδάσκοντες ήταν πάρα πολύ ή πολύ προσίτοι στους φοιτητές – τρεις συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος. Η ιδιαίτερα θετική άποψη των φοιτητών για τους διδάσκοντες και τον τρόπο διδασκαλίας τους αποκρυσταλλώνεται και στην ερώτηση σχετικά με το αν τους θεωρούν «καλούς δασκάλους», όπου κατά το χειμερινό εξάμηνο το 80% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42, ερώτηση 40) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 77% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 40) τους θεωρούν πάρα πολύ ή πολύ καλούς και μάλιστα η ίδια εικόνα διατηρείται για όλες τις κατηγορίες των μαθημάτων.

4.2. Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας

Σε ότι αφορά την αυτό-αξιολόγηση των διδασκόντων για την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας, το 46% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 1, ερώτηση 14) και το 41% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 1, ερώτηση 14) θα ήθελε να έχει περισσότερες γνώσεις ψυχοπαιδαγωγικής.

Σε ότι αφορά τη *διδασκαλία*, όλοι οι διδάσκοντες (100%) των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 2) και το 97% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 2) είχαν θετική στάση προς τη διδασκαλία.

Το 92% και 87% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 13) και του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 13), αντίστοιχα, θεωρεί ότι παρέχει ουσιώδη και εξατομικευμένη ανατροφοδότηση στους φοιτητές του, τόσο για την επιτυχία, όσο και για την αποτυχία τους. Το 80% και το 73% των διδασκόντων κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 11) και το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 11), αντίστοιχα, θεωρεί ότι καλλιεργεί κλίμα υψηλών προσδοκιών για επιτυχία στους φοιτητές του.

Σε ότι αφορά την άποψη των φοιτητών για την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας, το 68% των φοιτητών – τριών θεωρεί πάρα πολύ ή πολύ ενδιαφέρον το περιεχόμενο του συνόλου των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου και μόνο το 10% το θεωρεί λίγο ή καθόλου ενδιαφέρον, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου ανέρχονται σε 71% και 8%, αντίστοιχα. Και πάλι, είναι υψηλότερο το ποσοστό των φοιτητών – τριών που έχει θετική άποψη για το περιεχόμενο των πρακτικών μαθημάτων, σε σύγκριση με το ποσοστό των φοιτητών που έχει θετική άποψη για το περιεχόμενο των θεωρητικών μαθημάτων. Επιπλέον, περισσότεροι φοιτητές – τρεις βρίσκουν ενδιαφέροντα τα μαθήματα των ειδικοτήτων, πάρα τα μαθήματα των κατευθύνσεων, τόσο κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 4), όσο και κατά το εαρινό εξάμηνο σπουδών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 4). Αυτά τα ευρήματα έρχονται σε συμφωνία με τις προσδοκίες των φοιτητών – τριών σχετικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων, καθώς για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου σπουδών το 59% των φοιτητών – τριών δήλωσε ότι το σύνολο των μαθημάτων συμφωνούσε πάρα πολύ ή πολύ με τις προσδοκίες τους, και μόνο το 11% δήλωσε ότι συμφωνούσε λίγο ή καθόλου. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου ανέρχονταν σε 62% και 11%. Και πάλι τα υψηλότερα ποσοστά παρουσιάστηκαν στα πρακτικά μαθήματα και τις ειδικότητες, ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά εντοπίστηκαν στα θεωρητικά μαθήματα και ιδιαίτερα στα μαθήματα των κατευθύνσεων, τόσο για το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 5), όσο και για το εαρινό εξάμηνο σπουδών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 5).

Σχετικά με το αν απαιτούνταν γνώσεις από άλλα μαθήματα για την κατανόηση του κάθε μαθήματος, για το σύνολο των μαθημάτων τόσο του χειμερινού, όσο και του εαρινού εξαμήνου δεν υπήρχε μια ξεκάθαρα θετική ή αρνητική στάση. Για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου, το 34% των φοιτητών – τριών θεωρούσε ότι απαιτούνταν γνώσεις από άλλα μαθήματα πάρα πολύ ή πολύ, το 27% θεωρούσε ότι απαιτούνταν γνώσεις από άλλα μαθήματα σε μέτριο βαθμό και το 39%

θεωρούσε ότι απαιτούνται λίγο ή καθόλου γνώσεις από άλλα μαθήματα. Παρόμοια ποσοστά καταγράφηκαν και για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου, όπου το 33% των φοιτητών – τριών θεωρούσε ότι απαιτούνταν γνώσεις από άλλα μαθήματα πάρα πολύ ή πολύ, το 29% θεωρούσε ότι απαιτούνταν γνώσεις από άλλα μαθήματα σε μέτριο βαθμό και το 38% θεωρούσε ότι απαιτούνται λίγο ή καθόλου γνώσεις από άλλα μαθήματα. Ωστόσο, όπως ήταν αναμενόμενο αυτά τα ποσοστά διαφοροποιούνταν σημαντικά ανάλογα με την κατηγορία του μαθήματος. Το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών – τριών θεωρούσε ότι απαιτούνταν γνώσεις από άλλα μαθήματα για την κατανόηση των μαθημάτων της κατεύθυνσης και της ειδικότητας, ενώ αντίθετα δεν απαιτούνταν για τα πρακτικά μαθήματα τόσο του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 6), όσο και του εαρινού εξαμήνου σπουδών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 6). Αντίστοιχη ήταν η εικόνα και για το κατά πόσο θεωρούσαν οι φοιτητές ότι υπήρχε επικάλυψη της ύλης με άλλα μαθήματα. Για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου δεν υπήρχε μια ξεκάθαρα θετική ή αρνητική άποψη. Το 28% των φοιτητών – τριών θεωρούσε ότι υπήρχε πάρα πολύ ή πολύ μεγάλη επικάλυψη της ύλης με άλλα μαθήματα, το 31% θεωρούσε ότι υπήρχε μέτρια επικάλυψη της ύλης με άλλα μαθήματα και το 41% θεωρούσε ότι υπήρχε μικρή ή καθόλου επικάλυψη της ύλης με άλλα μαθήματα. Για το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου το 28% των φοιτητών – τριών θεωρούσε ότι υπήρχε πάρα πολύ ή πολύ μεγάλη επικάλυψη της ύλης με άλλα μαθήματα, το 30% θεωρούσε ότι υπήρχε μέτρια επικάλυψη της ύλης με άλλα μαθήματα και το 42% θεωρούσε ότι υπήρχε μικρή ή καθόλου επικάλυψη της ύλης με άλλα μαθήματα. Και πάλι, όπως ήταν αναμενόμενο αυτά τα ποσοστά διαφοροποιούνταν σημαντικά ανάλογα με την κατηγορία του μαθήματος. Το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών – τριών θεωρούσε ότι υπήρχε επικάλυψη της ύλης με άλλα μαθήματα για τα μαθήματα της κατεύθυνσης, ενώ αντίθετα ότι δεν υπήρχε επικάλυψη της ύλης με άλλα μαθήματα για τα πρακτικά μαθήματα, τόσο του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 7), όσο και του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 7). Ωστόσο, κάποιος βαθμός επικάλυψης της ύλης για τη συγκεκριμένη κατηγορία μαθημάτων θα μπορούσε να θεωρηθεί ως αναγκαίος και αναπόφευκτος, καθώς τα μαθήματα των κατευθύνσεων αποτελούν μια επιπλέον εξειδίκευση και λεπτομερέστερη μελέτη αντικειμένων, ορισμένα από τα οποία έχουν ήδη διδαχθεί στη βασική τους μορφή σε προηγούμενα έτη σπουδών.

Τα παραπάνω ευρήματα βρίσκονται σε συμφωνία με την άποψη των φοιτητών κατά πόσο ο τρόπος διδασκαλίας του κάθε μαθήματος τους βοήθησε να κατανοήσουν το συγκεκριμένο μάθημα. Για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου το 72% των φοιτητών – τριών δήλωσε ότι τους βοήθησε πάρα πολύ ή πολύ και μόνο το 9% είχε αρνητική άποψη. Το ίδιο διαπιστώθηκε και για το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου, όπου τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 70% και 8%. Οι απόψεις αυτές ωστόσο, αν και είναι κατά βάση θετικές, ποικίλουν ανάλογα με την κατηγορία του μαθήματος, καθώς οι φοιτητές – τριες έχουν σε υψηλότερο ποσοστό θετική άποψη για τα πρακτικά μαθήματα, σε σύγκριση με τα θεωρητικά μαθήματα και ιδιαίτερα τα μαθήματα κατεύθυνσης, τόσο του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 8), όσο και του εαρινού εξαμήνου σπουδών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 8). Επίσης, σε ότι αφορά το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε, το 61% των φοιτητών –τριών θεωρούσε ότι βοήθησε πάρα πολύ ή πολύ στην καλύτερη κατανόηση του συνόλου των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου, ενώ μόνο το 12% των φοιτητών – τριών είχε αρνητική άποψη, χωρίς να εντοπίζονται διαφοροποιήσεις ανάλογα με την κατηγορία του μαθήματος (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 9). Σε ότι αφορά τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου, το 63% των φοιτητών –τριών θεωρούσε ότι βοήθησε πάρα πολύ ή πολύ στην καλύτερη κατανόησή τους, ενώ μόνο το 13% των φοιτητών – τριών είχε αρνητική άποψη, χωρίς και πάλι να εντοπίζονται διαφοροποιήσεις ανάλογα με την κατηγορία του μαθήματος (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 9).

Ιδιαίτερα υψηλό (83% για το χειμερινό εξάμηνο και 84% για το εαρινό εξάμηνο) είναι το ποσοστό των φοιτητών – τριών που θεωρούν ότι οι διδάσκοντες κατείχαν πάρα πολύ καλά ή πολύ καλά το αντικείμενό τους, και μόνο 6% των φοιτητών- τριών έχει αρνητική άποψη για τους διδάσκοντες τόσο κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42, ερώτηση 31), όσο και κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 31). Ιδιαίτερα θετικό για τους διδάσκοντες είναι επίσης ότι κατά το χειμερινό εξάμηνο το 80% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42 , ερώτηση 38) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 78% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39 , ερώτηση 38) θεωρεί ότι οι διδάσκοντες ήταν πάρα πολύ ή πολύ συνεπής στις υποχρεώσεις τους και μόνο το 6% των φοιτητών – τριών κατά το χειμερινό εξάμηνο και το 7% των φοιτητών – τριών κατά το εαρινό εξάμηνο έχει αρνητική άποψη.

κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 41 - 56, ερώτηση 44) το 72% και κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 40 - 52, ερώτηση 44) το 68% των φοιτητών –

τριών παρακολουθεί πάρα πολύ ή πολύ τακτικά τις διαλέξεις, και στις γραπτές εργασίες και τις ασκήσεις ανταποκρίνεται πολύ έως πάρα πολύ το 68% των φοιτητών – τριών κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 41 - 56, ερώτηση 45) και το 66% κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 40 - 52, ερώτηση 45). Ωστόσο, μελετά συστηματικά την διδασκόμενη ύλη μόνο το 29% των φοιτητών – τριών κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 41 - 56, ερώτηση 46) και το 30% των φοιτητών – τριών κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 40 - 52, ερώτηση 46), καθώς μόνο το 34% κατά το χειμερινό εξάμηνο και το 33% κατά το εαρινό εξάμηνο αφιερώνει πάνω από 4 ώρες εβδομαδιαία για την μελέτη ή την εξάσκηση του εκάστοτε μαθήματος.

Μόνο το 36% των φοιτητών κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 41 - 56, ερώτηση 48) και το 33% κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 40 - 52, ερώτηση 48) αφιερώνει καθημερινά πάνω από 6 ώρες για την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων, ενώ το 32% των φοιτητών – τριών κατά το χειμερινό εξάμηνο και το 31% κατά το εαρινό εξάμηνο αφιερώνει καθημερινά 4 έως 6 ώρες και το υπόλοιπο 32% και 36%, για το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο σπουδών αντίστοιχα, αφιερώνει καθημερινά λιγότερο από 4 ώρες.

4.3. Οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου

Σε ότι αφορά την αυτό-αξιολόγηση των διδασκόντων για την οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου, το 37% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 1, ερώτηση 21) και το 47% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 1, ερώτηση 21), δηλώνει ότι θα ήθελε να είναι περισσότερο ενημερωμένο για τις σύγχρονες εξελίξεις στην γνωστική του περιοχή.

Το 96% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 18) και το 93% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 18), θεωρεί ότι χρησιμοποιεί αποτελεσματικά το χρόνο διδασκαλίας στην τάξη του, και το 85% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 12) και το 92% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 12) πηγαίνει προετοιμασμένο στο μάθημα και καταρτίζει πλάνο δραστηριοτήτων για την ώρα του μαθήματος. Επίσης, το 85% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 46) και το 80% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 46) θεωρεί πολύ έως πάρα πολύ ότι πάντοτε πετυχαίνει πλήρως τους στόχους του μαθήματος του και μόνο το 17% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 33) και το 14% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 33) δηλώνει ότι μερικές φορές δεν καταφέρνει να ολοκληρώσει τη διδακτέα ύλη του μαθήματος του, στη διάρκεια της διδακτικής μονάδας, ενώ το 64% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου και το 70% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου δηλώνει ότι κάτι τέτοιο συμβαίνει πάρα πολύ σπάνια.

Το 94% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 23) και το 93% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 23) δίνει την ευκαιρία στους φοιτητές του να χρησιμοποιούν και να εφαρμόζουν τις πληροφορίες που τους παρέχει, πέραν από τη συνήθη πρακτική απομνημόνευσης. Επίσης το 96% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 25) και το 92% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 25) εφαρμόζει δραστηριότητες που προάγουν την κριτική σκέψη των φοιτητών του

Το 96% και το 99% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 36) και του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 36), αντίστοιχα, χρησιμοποιεί παραδείγματα και ασκήσεις που συνδέονται άμεσα με τα πρακτικά προβλήματα που εντάσσονται στη γνωστική τους περιοχή και το 98% και 99% των διδασκόντων παροτρύνει πολύ έως πάρα πολύ συχνά τους φοιτητές του να βελτιώνουν τις γνώσεις τους πολύπλευρα τόσο κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 48), όσο και κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 48). Επιπλέον, το 90% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 30) και το 88% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 30)

δηλώνει ότι προσπαθεί να καλύπτει τις ατομικές ανάγκες μάθησης των φοιτητών του, ενώ Το 96% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 17) και το 93% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 17) δίνει πολύ ή πάρα πολύ μεγάλη έμφαση σε θέματα - δεξιότητες κλειδιά κατά τη διδασκαλία του μαθήματος του. Επίσης, το 80% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 19) και το 70% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 19) ενθαρρύνει τη συνεργασία των φοιτητών του με κατάλληλες ομαδικές δραστηριότητες και το 88% και 91% των διδασκόντων δηλώνει ότι εφαρμόζει δραστηριότητες στην τάξη που προάγουν τη συμμετοχή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, τόσο κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 37), όσο και κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 37), αντίστοιχα. Επίσης, κατά το χειμερινό εξάμηνο το 77% των διδασκόντων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 29) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 81% των διδασκόντων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 29) δηλώνει ότι χρησιμοποιεί πολύ ή πάρα πολύ τεχνικές ενίσχυσης του ενθουσιασμού και της φαντασίας των φοιτητών του

Το 28% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 49) δηλώνει ότι θα ήθελε πολύ έως πάρα πολύ να επικρατούσε στην τάξη του περισσότερο ευχάριστη ατμόσφαιρα, που διευκολύνει τη μάθηση, το 26% σε μέτριο βαθμό και το 46% δεν θεωρεί ότι χρειάζεται κάτι τέτοιο, ενώ κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 49) το 34% των διδασκόντων δηλώνει ότι θα ήθελε πολύ έως πάρα πολύ να επικρατούσε στην τάξη του περισσότερο ευχάριστη ατμόσφαιρα, που διευκολύνει τη μάθηση, το 24% σε μέτριο βαθμό και το 42% δεν θεωρεί ότι χρειάζεται κάτι τέτοιο. Ωστόσο, το 98% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 47) και το 99% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 47) είναι ανοιχτοί σε ιδέες και προτάσεις για τη βελτίωση της διδασκαλίας τους.

Σε ότι αφορά τη *σχέση των διδασκόντων με τους φοιτητές*, κατά το χειμερινό εξάμηνο το 98% (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 22) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 96% των διδασκόντων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 22) δηλώνει ότι έχει θετική στάση προς τους φοιτητές. Το 85% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 4) και το 78% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 4) δηλώνει ότι δεν αποφεύγει να συζητά κατ' ιδίαν με τους φοιτητές του τις ενδεχόμενες αδυναμίες τους, ενώ το 88% και το 93% των διδασκόντων κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 6) και το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 6), αντίστοιχα, δηλώνει ότι είναι εύκολα διαθέσιμοι στους φοιτητές – τρεις τους. Επίσης το σύνολο των διδασκόντων (100%) των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 7) και το 95% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 7) δηλώνει ότι μπορεί εύκολα να αντιμετωπίσει άσχημες συμπεριφορές από τους φοιτητές - τρεις του, και μόνο το 9% των διδασκόντων κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 20) και το 27% των διδασκόντων κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 20) θεωρεί ότι θα μπορούσε να έχει αποτελεσματικότερο σχέδιο διατήρησης της πειθαρχίας στην τάξη. Επίσης το 100% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 8) και το 97% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 8) δηλώνει ότι μέσα στους στόχους του περιλαμβάνεται η βελτίωση των επιδόσεων των φοιτητών του, ενώ Επίσης, το 62% και το 51% των διδασκόντων κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 28) και το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 28), αντίστοιχα, δεν θεωρεί ότι αναθέτει υπερβολικό όγκο δουλειάς στους φοιτητές του.

Σχετικά με την *αξιολόγηση της διδακτικής διαδικασίας*, το 65% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 4, ερώτηση 38) και το 72% των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 4, ερώτηση 38), δηλώνει ότι αξιολογεί πολύ έως πάρα πολύ τακτικά την αποτελεσματικότητα των μεθόδων διδασκαλίας που χρησιμοποιεί και το 31% και 27%, αντίστοιχα, σε μέτριο βαθμό, ενώ το 94% και 95%, αντίστοιχα, χρησιμοποιεί αποτελεσματικά διάφορες τεχνικές ερωτήσεων προς τους φοιτητές, στη διάρκεια του μαθήματος, για να καταγράψει το βαθμό κατανόησης του, τόσο κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 4, ερώτηση 39), όσο και κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 4, ερώτηση 39).

Σχετικά με την *αξιολόγηση των φοιτητών*, το 74% των διδασκόντων κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 4, ερώτηση 16) και το 82% των διδασκόντων κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 4, ερώτηση 16), χρησιμοποιεί πολύ ή πάρα πολύ μεγάλη ποικιλία

μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών. Το 64% και το 73% των διδασκόντων κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 4, ερώτηση 24) και εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 4, ερώτηση 24), αντίστοιχα, δεν αποφεύγει να χρησιμοποιεί δραστηριότητες αυτο-αξιολόγησης των φοιτητών που θα τους επιτρέψουν να κατανοήσουν μόνοι τους τις δυνατότητες και τις αδυναμίες τους, ενώ το 96% (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 4, ερώτηση 26) και 62% (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 4, ερώτηση 26), αντίστοιχα, θεωρεί ότι ενημερώνει τακτικά τους φοιτητές του για την εξέλιξη των επιδόσεων τους. Επίσης το 94% και 92% των διδασκόντων κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 4, ερώτηση 42) και εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 4, ερώτηση 42), αντίστοιχα, θεωρεί ότι έχει μεγάλη συνέπεια και σταθερότητα στην αξιολόγηση των φοιτητών του και το 90% και 95% των διδασκόντων, κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 4, ερώτηση 45) και εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 4, ερώτηση 45), αντίστοιχα, κατά την αξιολόγηση χρησιμοποιεί πολύ έως πάρα πολύ ερωτήσεις κατάλληλης δυσκολίας και σαφείς οδηγίες.

Σε ότι αφορά την άποψη των φοιτητών για την οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου, από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων προέκυψε ότι οι στόχοι των μαθημάτων ήταν καθορισμένοι με σαφήνεια από τους τομείς και υποτομείς (περιλαμβάνονται στο δικτυακό τόπο του Τμήματος και στον αντίστοιχο οδηγό σπουδών). Στο σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου, το 77% των φοιτητών – τριών και στο σύνολο των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου, το 78% των φοιτητών – τριών θεωρεί ότι οι στόχοι των μαθημάτων ήταν πάρα πολύ ή πολύ ικανοποιητικά καθορισμένοι με σαφήνεια, ενώ μόνο το 7% των φοιτητών – τριών είχε αρνητική άποψη τόσο για τα μαθήματα του χειμερινού, όσο και για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Παρόμοια ήταν η εκτίμηση των φοιτητών και για τις επιμέρους κατηγορίες μαθημάτων, όπου ωστόσο ήταν υψηλότερο το ποσοστό των φοιτητών που θεωρούσαν ότι είναι πάρα πολύ ή πολύ ικανοποιητικά καθορισμένοι με σαφήνεια οι στόχοι των πρακτικών μαθημάτων, απ' ό,τι των θεωρητικών μαθημάτων, τόσο για το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 1), όσο και για το εαρινό εξάμηνο σπουδών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 1). Επίσης, για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου το 72% των φοιτητών – τριών και για το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου το 75% των φοιτητών – τριών, θεωρεί ότι η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν πάρα πολύ ή πολύ στους στόχους του κάθε μαθήματος, ενώ και πάλι μόνο το 7% των φοιτητών – τριών είχε αρνητική άποψη για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου και το 6% των φοιτητών – τριών για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Παρόμοια ήταν η εκτίμηση των φοιτητών και για τις επιμέρους κατηγορίες μαθημάτων, όπου ωστόσο και πάλι ήταν υψηλότερο το ποσοστό των φοιτητών που θεωρούσαν ότι η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν πάρα πολύ ή πολύ στους στόχους του μαθήματος στα πρακτικά μαθήματα, σε σύγκριση με τα θεωρητικά μαθήματα, τόσο για το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 2), όσο και για το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 2). Αναφορικά με την οργάνωση της διδασκόμενης ύλης από τους διδάσκοντες, το 74% των φοιτητών – τριών είχε θετική άποψη για το σύνολο των μαθημάτων, ενώ μόνο το 6% είχε αρνητική άποψη τόσο για τα μαθήματα του χειμερινού, όσο και για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Παρόμοια ήταν η εικόνα και για τις επιμέρους κατηγορίες μαθημάτων, όπου όμως και πάλι υψηλότερο ποσοστό φοιτητών – τριών είχαν θετική άποψη για την οργάνωση της ύλης των πρακτικών μαθημάτων, σε σύγκριση με τα θεωρητικά μαθήματα, τόσο για το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 3), όσο και για το εαρινό εξάμηνο σπουδών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 3).

Ιδιαίτερα σημαντικό για τη δομή και το περιεχόμενο – μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών είναι το γεγονός ότι στο ερώτημα σχετικά με το αν το μάθημα ήταν χρήσιμο για την πορεία των σπουδών τους, το 64% των φοιτητών – τριών είχε θετική άποψη για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου, θεωρώντας ότι ήταν πάρα πολύ ή πολύ χρήσιμα, το 21% θεωρούσε ότι ήταν χρήσιμα σε μέτριο βαθμό, καταδεικνύοντας μια ουδέτερη στάση και μόνο το 15% είχε αρνητική άποψη. Ωστόσο, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η διακύμανση αυτών των απόψεων ανάλογα με το είδος και την κατηγορία του μαθήματος. Ιδιαίτερα υψηλά ήταν τα ποσοστά των φοιτητών – τριών που είχαν θετική άποψη για τα μαθήματα της ειδικότητας του 3^{ου} και 4^{ου} έτους (84% και 87% αντίστοιχα), των μαθημάτων της κατεύθυνσης του 3^{ου} και 4^{ου} έτους (72% και 69% αντίστοιχα), των θεωρητικών μαθημάτων του 4^{ου}, του 3^{ου}, του 2^{ου} και του 1^{ου} έτους σπουδών (71%, 59%, 73% και 63% αντίστοιχα), των προσπαιτούμενων μαθημάτων επιλογής του 2^{ου} έτους (62%) και των πρακτικών μαθημάτων του 1^{ου} έτους (69%), ενώ αντίθετα ήταν χαμηλότερα τα ποσοστά των πρακτικών μαθημάτων του 2^{ου} και του 3^{ου} έτους (47% και 46%) και των μαθημάτων επιλογής τους 3^{ου} και 4^{ου} έτους (50%) (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 11). Παρόμοια ποσοστά διαπιστώθηκαν και για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Το 58% των φοιτητών – τριών είχε θετική άποψη για το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού, θεωρώντας ότι

ήταν πάρα πολύ ή πολύ χρήσιμα, το 25% θεωρούσε ότι ήταν χρήσιμα σε μέτριο βαθμό, καταδεικνύοντας μια ουδέτερη στάση και μόνο το 16% είχε αρνητική άποψη. Και πάλι διαπιστώθηκε ωστόσο διακύμανση των απόψεων των φοιτητών – τριών ανάλογα με το είδος και την κατηγορία του μαθήματος. Ιδιαίτερα υψηλά ήταν τα ποσοστά των φοιτητών – τριών που είχαν θετική άποψη για τα μαθήματα της ειδικότητας του 3^{ου} και 4^{ου} έτους (83% και 74% αντίστοιχα), των μαθημάτων της κατεύθυνσης του 3^{ου} και 4^{ου} έτους (61% και 76% αντίστοιχα), των θεωρητικών μαθημάτων του 4^{ου}, του 3^{ου}, του 2^{ου} και του 1^{ου} έτους σπουδών (63%, 68%, 55% και 67% αντίστοιχα), των προαπαιτούμενων μαθημάτων επιλογής του 2^{ου} έτους (61%) και των πρακτικών μαθημάτων του 3^{ου} έτους (100%), ενώ αντίθετα ήταν χαμηλότερα τα ποσοστά των πρακτικών μαθημάτων του 1^{ου} έτους (36%) και των μαθημάτων επιλογής τους 3^{ου} και 4^{ου} έτους (46%) (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 11).

Επίσης το 58% των φοιτητών – τριών θεωρούσε ότι δεν ήταν δύσκολο να κατανοήσει το σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου από το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών και μόνο το 18% θεωρούσε ότι του ήταν πάρα πολύ ή πολύ δύσκολο να κατανοήσει τα συγκεκριμένα μαθήματα. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου ήταν 56% και 21%. Η ίδια εικόνα διατηρήθηκε και για τις επιμέρους κατηγορίες μαθημάτων, τόσο του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 12), όσο και του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 12). Στο χειμερινό εξάμηνο, όπου ακόμη και τα μαθήματα κατεύθυνσης, που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως πιο «απαιτητικά» δηλώνεται ότι ήταν δύσκολο να κατανοηθούν μόνο από το 22% και το 21% των φοιτητών –τριών για τα μαθήματα κατεύθυνσης του 3^{ου} και 4^{ου} έτους αντίστοιχα. Στο εαρινό εξάμηνο τα αντίστοιχα ποσοστά ανέρχονταν σε 38% και 45%. Αυτό το γεγονός καταδεικνύει ότι η διδασκόμενη ύλη όχι μόνο ήταν επιτυχώς επιλεγμένη, αλλά διδασκόταν με τον κατάλληλο τρόπο έτσι ώστε να γίνεται κατανοητή από την πλειοψηφία των φοιτητών – τριών

Οι παραπάνω διαπιστώσεις επιβεβαιώνονται και από το γεγονός ότι το 65% των φοιτητών – τριών θεωρεί ότι το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου και το 64% των φοιτητών – τριών θεωρεί ότι το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου, δεν ήταν δύσκολο για το έτος στο οποίο διδασκόταν, ενώ μόνο το 13% είχε αντίθετη άποψη για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου και το 17% για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Αυτά τα ποσοστά διατηρούνται μάλιστα για όλες τις κατηγορίες μαθημάτων καταδεικνύοντας τον ορθολογικό χαρακτήρα του προγράμματος σπουδών τόσο για το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 13), όσο και για το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 13). Σε συμφωνία με τα παραπάνω βρίσκονται και οι απαντήσεις των φοιτητών – τριών σχετικά με το αν απαιτούνται φροντιστηριακά μαθήματα, καθώς το 76% των φοιτητών - τριών θεωρούν ότι για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου δεν απαιτούνται φροντιστηριακά μαθήματα και μόνο το 13% θεωρεί ότι είναι πάρα πολύ ή πολύ απαραίτητα. Παρόμοια εικόνα παρατηρείται για όλες τις κατηγορίες μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου, όπου σε καμία περίπτωση το ποσοστό των φοιτητών που θεωρεί ότι απαιτούνται πάρα πολύ ή πολύ φροντιστηριακά μαθήματα δεν υπερβαίνει το 25%. Είναι χαρακτηριστικό μάλιστα ότι το αντίστοιχο ποσοστό για τα πρακτικά μαθήματα του 1^{ου} έτους ανέρχεται μόλις στο 3%, ενώ για τα πρακτικά μαθήματα του 2^{ου} έτους στο 18%, για τα πρακτικά μαθήματα του 3^{ου} έτους στο 22%, για τα θεωρητικά μαθήματα του 1^{ου} έτους στο 11%, τα θεωρητικά μαθήματα του 2^{ου} έτους στο 16%, τα θεωρητικά μαθήματα του 3^{ου} έτους στο 17%, για τα θεωρητικά μαθήματα του 4^{ου} έτους στο 8%, για τα μαθήματα κατεύθυνσης στο 10% και 12% για το 3^ο και 4^ο έτος αντίστοιχα και για τα μαθήματα της ειδικότητας στο 23% και 24%, για το 3^ο και 4^ο έτος αντίστοιχα (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 14). Παρόμοια εικόνα διαπιστώθηκε και για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου, καθώς το 67% των φοιτητών – τριών θεωρούν ότι για το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού δεν απαιτούνται φροντιστηριακά μαθήματα και μόνο το 18% θεωρεί ότι είναι πάρα πολύ ή πολύ απαραίτητα. Το ίδιο παρατηρείται για όλες τις κατηγορίες μαθημάτων, όπου σε καμία περίπτωση το ποσοστό των φοιτητών που θεωρεί ότι απαιτούνται πάρα πολύ ή πολύ φροντιστηριακά μαθήματα δεν υπερβαίνει το 35%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τα πρακτικά μαθήματα του 1^{ου} έτους ανέρχεται μόλις στο 13%, ενώ για τα πρακτικά μαθήματα του 3^{ου} έτους στο 35%, για τα θεωρητικά μαθήματα του 1^{ου} έτους στο 17%, τα θεωρητικά μαθήματα του 2^{ου} έτους στο 31%, τα θεωρητικά μαθήματα του 3^{ου} έτους στο 14%, για τα θεωρητικά μαθήματα του 4^{ου} έτους στο 0%, για τα μαθήματα της κατεύθυνσης στο 26% και 21% για το 3^ο και 4^ο έτος αντίστοιχα και για τα μαθήματα της ειδικότητας στο 21% και 15%, για το 3^ο και 4^ο έτος αντίστοιχα (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 14).

Μετά από τα παραπάνω δεν εκπλήσσει το γεγονός ότι για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου η πλειοψηφία των φοιτητών – τριών σε ποσοστό 70% θεωρεί ότι το σύνολο των

μαθημάτων είναι πάρα πολύ ή πολύ καλό, και μόνο το 9% έχει αρνητική άποψη. Αντίστοιχα ποσοστά διαπιστώθηκαν και για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου, όπου και πάλι η πλειοψηφία των φοιτητών – τριών σε ποσοστό 72% έχει θετική άποψη και μόνο το 10% έχει αρνητική άποψη. Τα πρακτικά μαθήματα και τα μαθήματα των ειδικοτήτων υπερέρχουν έναντι των θεωρητικών μαθημάτων και των μαθημάτων κατεύθυνσης, τόσο κατά το χειμερινό (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 15), όσο και κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 15), κάτι ωστόσο που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως αναμενόμενο. Επίσης αρκετά θετική είναι η άποψη των φοιτητών και για τη διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης, καθώς το 51% των φοιτητών – τριών θεωρεί ότι τα κριτήρια βαθμολόγησης ήταν πάρα πολύ ή πολύ διαφανή και μόνο το 23% έχει αρνητική άποψη για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 16). Παρόμοια ποσοστά διαπιστώθηκαν και για το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου, όπου το 53% των φοιτητών –τριών θεωρεί ότι τα κριτήρια βαθμολόγησης ήταν πάρα πολύ ή πολύ διαφανή και μόνο το 21% έχει αρνητική άποψη (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 16). Ωστόσο, αυτά τα δεδομένα θα πρέπει να αξιολογηθούν με επιφύλαξη καθώς η παρούσα διαδικασία αξιολόγησης, τόσο για τα μαθήματα του χειμερινού, όσο και για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου σπουδών, έγινε πριν από τις τελικές εξετάσεις των συγκεκριμένων μαθημάτων και κατά συνέπεια η άποψη των φοιτητών βασιζόταν κατά πάσα πιθανότητα στις μέχρι τώρα εμπειρίες τους από άλλα μαθήματα ή από την βαθμολόγηση τους σε προόδους ή εργασίες του συγκεκριμένου μαθήματος.

Αναφορικά με τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από τους φοιτητές – τριες στα διάφορα μαθήματα, η πλειοψηφία των φοιτητών – τριών (64% για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου και 62% για το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου) θεωρεί ότι το θέμα της εκάστοτε εργασίας δόθηκε πάρα πολύ ή πολύ έγκαιρα, ιδιαίτερα στα μαθήματα των ειδικοτήτων του 3^{ου} και 4^{ου} έτους του χειμερινού εξαμήνου, όπου μάλιστα τα αντίστοιχα ποσοστά ανέρχονταν σε 77% και 86% (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 15 - 28, ερώτηση 20) και σε 70% και 66%, αντίστοιχα, για το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 14 - 26, ερώτηση 20). Επίσης η πλειοψηφία των φοιτητών – τριών (64%) θεωρεί ότι στο σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 15 - 28, ερώτηση 21) η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή ή παρουσίαση της εκάστοτε εργασίας ήταν λογική. Το ίδιο ποσοστό των φοιτητών – τριών (63%) είχε την ίδια άποψη και για το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 14 - 26, ερώτηση 21).

Επίσης κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 15 - 28, ερώτηση 24) το 62% των φοιτητών – τριών και κατά το εαρινό εξάμηνο το 63% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 14 - 26, ερώτηση 24) θεωρούν ότι υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα σε πάρα πολύ ή πολύ μεγάλο βαθμό. Μάλιστα, κατά το χειμερινό εξάμηνο το 65% (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 15 - 28, ερώτηση 25) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 61% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 14 - 26, ερώτηση 25) θεωρεί ότι τα σχόλια του διδάσκοντα ήταν πάρα πολύ ή πολύ εποικοδομητικά. Ωστόσο, μόνο το 42% των φοιτητών – τριών κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 15 - 28, ερώτηση 26) και το 45% των φοιτητών –τριών κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 14 - 26, ερώτηση 26), θεωρούν ότι δόθηκε πάρα πολύ ή πολύ δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας κάτι που ενδεχομένως να οφείλεται στον υψηλό αριθμό των φοιτητών που αντιστοιχούν σε κάθε διδάσκοντα και κατά συνέπεια είναι δύσκολη η υποβολή των εργασιών εκ νέου από τους φοιτητές - τριες. Πάντως, κατά το χειμερινό εξάμηνο, το 55% των φοιτητών – τριών θεωρεί ότι η εκάστοτε εργασία τους βοήθησε πάρα πολύ ή πολύ στην κατανόηση του θέματος που διαπραγματεύονταν κάθε φορά και μόνο το 17% είχε αρνητική άποψη (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 15 - 28, ερώτηση 27), ενώ ίδια ποσοστά (58% και 17%, αντίστοιχα) διαπιστώθηκαν και κατά το εαρινό εξάμηνο σπουδών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 14 - 26, ερώτηση 27).

Σε ότι αφορά την άποψη των φοιτητών – τριών για τους διδάσκοντες η πλειοψηφία είχε πάρα πολύ θετική άποψη, καθώς για τους διδάσκοντες του συνόλου των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου το 74% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42, ερώτηση 28) και για τους διδάσκοντες του συνόλου των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου το 75% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 28), δήλωσε ότι οι διδάσκοντες παρουσίασαν τους στόχους του μαθήματος από την αρχή, και μάλιστα κατά το χειμερινό εξάμηνο το 69% (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42, ερώτηση 29) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 71% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 29) θεωρεί ότι το χρονοδιάγραμμα του κάθε μαθήματος παρουσιάστηκε με πάρα πολύ ή πολύ σαφήνεια, ενώ το 73% των φοιτητών – τριών κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42, ερώτηση 30) και το 74% κατά το

εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 30) θεωρεί ότι από την αρχή του μαθήματος καθορίστηκε η διαδικασία αξιολόγησης.

Επίσης, φαίνεται ότι οι διδάσκοντες οργανώνουν καλά την παρουσίαση της ύλης του εκάστοτε μαθήματος, καθώς το 77%, των φοιτητών – τριών έχει πάρα πολύ ή πολύ θετική άποψη γι' αυτό και μόνο το 6% των φοιτητών – τριών έχει αρνητική άποψη κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42 , ερώτηση 32), ενώ κατά το εαρινό εξάμηνο τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 74% και 7% (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 32).

Το 72% των φοιτητών – τριών κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42, ερώτηση 34) και το 70% των φοιτητών – τριών κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39, ερώτηση 34) θεωρεί ότι οι διδάσκοντες αναλύουν και παρουσιάζουν τις έννοιες του εκάστοτε μαθήματος με τρόπο πάρα πολύ ή πολύ απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα.

Η θετική άποψη των φοιτητών – τριών για τους διδάσκοντες ενισχύεται από το γεγονός ότι κατά το χειμερινό εξάμηνο το 69% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 29 - 42 , ερώτηση 37) και κατά το εαρινό εξάμηνο το 66% των φοιτητών – τριών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 27 - 39 , ερώτηση 37) θεωρεί ότι οι διδάσκοντες ενθάρρυναν πάρα πολύ ή πολύ τους φοιτητές και τις φοιτήτριες για να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να αναπτύσσουν την κρίση τους.

1.4. Εκπαιδευτικά βοηθήματα

Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα που διανέμονται δωρεάν στους φοιτητές, είναι επιλογές των διδασκόντων, οι οποίοι θεωρούνται, κατά τεκμήριο, οι πλέον κατάλληλοι για να τα υποδείξουν. Η διαδικασία αυτή καθορισμού των διδακτικών συγγραμμάτων πραγματοποιείται πριν την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους, έτσι ώστε να προσφέρονται τα πλέον κατάλληλα συγγράμματα κάθε φορά. Φέτος ήταν η δεύτερη χρονιά που λειτούργησε το σύστημα των προτεινόμενων δύο συγγραμμάτων, με σοβαρά προβλήματα ως προς την οργάνωση και την επιλογή τους εκ μέρους των φοιτητών. Επιπλέον απαιτείται να δαπανηθεί μεγάλος αριθμός εργατοωρών από τους διοικητικούς υπαλλήλους, χωρίς παράλληλη ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού.

Σε ότι αφορά την άποψη των φοιτητών για τα εκπαιδευτικά βοηθήματα, εντοπίζεται μια αδυναμία στην έγκαιρη χορήγηση των εκπαιδευτικών βοηθημάτων, καθώς για το χειμερινό εξάμηνο το 59% των φοιτητών – τριών έχει αρνητική άποψη (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 17) και για το εαρινό εξάμηνο έχει αρνητική άποψη του 54% (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 17). Ωστόσο, αυτή η αδυναμία δεν θα πρέπει να αποδίδεται στα μαθήματα και στο πρόγραμμα σπουδών, αλλά στο σύστημα χορήγησης των εκπαιδευτικών βοηθημάτων που έχει καθιερωθεί από το Υπουργείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης που είναι ιδιαίτερα χρονοβόρο και δυσκίνητο. Επίσης, η άποψη των φοιτητών – τριών για τα εκπαιδευτικά βοηθήματα που τους παρέχονται είναι μάλλον ουδέτερη, καθώς για το χειμερινό εξάμηνο το 33% τα θεωρεί πάρα πολύ ή πολύ ικανοποιητικά, το 30% μέτρια και το 36% λίγο ή καθόλου ικανοποιητικά (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 18). Για το εαρινό εξάμηνο το 40% τα θεωρεί πάρα πολύ ή πολύ ικανοποιητικά, το 27% μέτρια και το 34% λίγο ή καθόλου ικανοποιητικά (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 18). Αντίθετα, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως θετική η άποψή τους για τις σημειώσεις που τους δίνονται από τους διδάσκοντες, καθώς για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου, το 55% τις θεωρεί πάρα πολύ ή πολύ ικανοποιητικές, το 26% μέτρια και μόλις το 19% λίγο ή καθόλου ικανοποιητικές (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 19). Ίδια είναι τα ποσοστά και για το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου, καθώς το 54% τις θεωρεί πάρα πολύ ή πολύ ικανοποιητικές, το 26% μέτρια και μόλις το 20% λίγο ή καθόλου ικανοποιητικές (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 19). Αυτή η θετική άποψη των φοιτητών ενδεχομένως να οφείλεται στο γεγονός ότι οι πρόσθετες σημειώσεις που παρέχονται από τους διδάσκοντες έχουν άμεση σχέση με τη διδασκόμενη ύλη και ενδεχομένως να έχουν περισσότερο «πρακτικό» προσανατολισμό.

4.5. Διαθέσιμα μέσα και υποδομές

Στις νέες εγκαταστάσεις οι υποδομές έχουν βελτιωθεί αρκετά. Σχετικά με τις αίθουσες διδασκαλίας και σε ότι αφορά τον αριθμό τους που ανέρχεται σε 9 αίθουσες διδασκαλίας και δύο (2)

αμφιθέατρα, συνολικής χωρητικότητας 1.273 φοιτητών. Σε ότι αφορά την άποψη των φοιτητών για τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές, δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό (46% για το χειμερινό εξάμηνο και 51% για το εαρινό εξάμηνο σπουδών) (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 15 - 28, ερώτηση 22 και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 14 - 26, ερώτηση 22), το ποσοστό των φοιτητών που θεωρούν ότι υπήρχε πάρα πολύ ή πολύ σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη, γεγονός που ενδεχομένως καταδεικνύει την αναγκαιότητα επικαιροποίησης του υλικού της βιβλιοθήκης ή ενημέρωσης και εκπαίδευσης των φοιτητών στον τρόπο αναζήτησης της σχετική βιβλιογραφίας μέσω διαδικτύου, κάτι που αποτελεί αντικείμενο των μαθημάτων επιλογής για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Αντίστοιχο ήταν μάλιστα το ποσοστό των φοιτητών - τριών (45% για το χειμερινό εξάμηνο και 51% για το εαρινό εξάμηνο) που θεωρούν ότι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη είναι πάρα πολύ ή πολύ εύκολα διαθέσιμη (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 15 - 28, ερώτηση 23 και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 14 - 26, ερώτηση 23).

Σε κάθε φοιτητή αναλογούν 1.02 τ.μ. ενώ ο χώρος των αθλητικών χώρων διδασκαλίας που αναλογεί σε κάθε φοιτητή ανέρχεται σε 19.89 τ.μ. και η χρήση των αιθουσών διδασκαλίας ανά εβδομάδα ανέρχεται στις 70 ώρες, ενώ η αναλογία μαθημάτων προς αίθουσες – χώρους διδασκαλίας ανέρχεται στα 9.6 μαθήματα ανά χώρο διδασκαλίας εβδομαδιαία. Στην χρονιά αυτή 2009-10 υλοποιήθηκε ο στόχος του Τμήματος για συμπλήρωση των εδράνων στις αίθουσες διδασκαλίας μεγιστοποιώντας έτσι τη εκπαιδευτική τους δυνατότητα.

Αναφορικά με εργαστήρια, διατίθενται πέντε (6) εργαστήρια, συνολικού εμβαδού 2097.5 τ.μ. τα οποία χρησιμοποιούνται συνολικά 70 ώρες ανά εβδομάδα. Κατά το έτος αυτό άρχισε να λειτουργεί ο άτυπος εργαστηριακός τομέας του Αθλητικού Τουρισμού και Αναψυχής. Επιπλέον, τα εργαστήρια είναι διαθέσιμα προς χρήση και εκτός των προγραμματισμένων ωρών, σε συνεργασία πάντοτε με τον υπεύθυνο του κάθε εργαστηρίου.

Σ' ότι αφορά το προσωπικό που παρέχει διοικητική – τεχνική – ερευνητική υποστήριξη, στη Γραμματεία απασχολούνται 3 διοικητικοί υπάλληλοι και 1 (ένας) υπάλληλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης που παρέχει υπηρεσίες κλητήρα. Ομοίως και στη Βιβλιοθήκη απασχολούνται 3 διοικητικοί υπάλληλοι που κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους μειώθηκαν όπως προαναφέρθηκε κατά έναν, και 1 (ένας) υπάλληλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης που παρέχει υπηρεσίες κλητήρα. Ο αριθμός αυτός φυσικά κρίνεται μικρός, σε σχέση με τις ανάγκες του Τμήματος, κάτι που αντικατοπτρίζεται και στο βαθμό ικανοποίησης κύρια των φοιτητών από τη διοικητική υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου οι οποίοι με άριστα το 5 την αξιολογούν με 2.82. Επίσης, είναι περιορισμένος και ο αριθμός των μελών που παρέχουν τεχνική υποστήριξη, οι οποίοι αριθμούνται σε οκτώ (8) μέλη ΕΤΕΠ. Καθώς στο τμήμα διδάσκουν 48 μέλη ΔΕΠ, 17 μέλη ΕΙΔΙΠ, 40 αποσπασμένοι καθηγητές από την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και 8 διδάσκοντες ΠΔ407/80, γίνεται αντιληπτό ότι η αναλογία προσωπικού τεχνική υποστήριξης προς διδάσκοντες είναι περίπου 8/115. Κατά συνέπεια ο βαθμός ικανοποίησης των διδασκόντων και ειδικότερα των φοιτητών από την επάρκεια του τεχνικού/ερευνητικού προσωπικού δεν είναι υψηλός (3.48 και 2.87, αντίστοιχα).

4.6. Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών

Σήμερα ο αριθμός των φοιτητών που αναλογούν σε κάθε Η/Υ, και ανά τερματικό δικτύου Η/Υ ανέρχεται στους 31 φοιτητές. Επίσης ο συνολικός αριθμός των εποπτικών μέσων ανέρχεται σε 25, ενώ καθώς ο συνολικός αριθμός των αιθουσών διδασκαλίας θεωρητικών και πρακτικών μαθημάτων ανέρχεται σε 20 αίθουσες, η αντίστοιχη αναλογία ανά χώρο εκπαίδευσης είναι 1.25. Τα παλαιότερης τεχνολογίας εποπτικά μέσα ανέρχονται σε 11 και η αναλογία ανά χώρο εκπαίδευσης σε 0.55.

Καθώς λοιπόν το Τμήμα έχει επενδύσει σε υλικό και υποδομές σχετικά με τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, σε ένα σημαντικό ποσοστό μαθημάτων, που ανέρχεται στο 89% του συνόλου των προσφερόμενων μαθημάτων από το Τμήμα, χρησιμοποιούνται τεχνολογίες πολυμέσων για τη διδασκαλία. Επίσης, στα εργαστήρια τα χρησιμοποιούμενα όργανα είναι όλα προς αυτή την κατεύθυνση ενώ τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών χρησιμοποιούνται σε οκτώ (8) εργαστηριακά μαθήματα. Η χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών δεν περιορίζεται ωστόσο μόνο στη διδασκαλία των μαθημάτων αλλά επεκτείνεται και στην αξιολόγηση των φοιτητών, καθώς στο 14.75% των μαθημάτων χρησιμοποιούνται διαδικασίες αξιολόγησης όπως εισαγωγή δεδομένων σε στατιστικό πρόγραμμα, επιλογή και διεξαγωγή της κατάλληλης στατιστικής μεθόδου, ερμηνεία των αποτελεσμάτων και παρουσίαση τους μέσω ειδικών

προγραμμάτων, αποστολή-διόρθωση εργασιών, ανατροφοδότηση και βαθμολόγηση, συζήτηση θεμάτων από τους φοιτητές σε θέμα που αναρτάται από τον διδάσκοντα και σχετίζεται με την ύλη των μαθημάτων, χρήση βιντεοανάλυσης (ανάλυση προπονητικών ή εκπαιδευτικών περιεχομένων) για την αξιολόγηση των φοιτητών με χρονικό διακόπτη, ανάρτηση των διαλέξεων στο e-class, πραγματοποίηση εργασιών από τους φοιτητές και ηλεκτρονική ανάρτησή τους, ηλεκτρονική βαθμολόγηση αυτών, ανάθεση εργασιών με τη χρήση προγραμμάτων βιντεοανάλυσης μέσω Η/Υ και συστημάτων ανάλυσης, απάντηση ερωτήσεων αξιολόγησης - αποστολή αρχείων - σύγχρονη & εξ αποστάσεως εξέταση.

Επιπλέον, το Τμήμα διαθέτει μία αίθουσα τηλεδιάσκεψης και δύο αίθουσες υπολογιστών με σύγχρονο εξοπλισμό, ενώ στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα τα περισσότερα μαθήματα γίνονται με εξ αποστάσεως μέθοδο και για τον λόγο αυτό το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα εξοπλίστηκε με σχετική πλατφόρμα, που η διαχείριση της γίνεται από το Τμήμα μας.

Μεγάλος αριθμός μαθημάτων, συγκεκριμένα 174 (73.41%), έχουν αναρτηθεί σε ιστοσελίδα, σε σχετική ασύγχρονη πλατφόρμα και η επικοινωνία μεταξύ φοιτητών και καθηγητών πραγματοποιήθηκε από εκεί, ενώ επιπλέον 35 μαθήματα διαθέτουν ηλεκτρονική ιστοσελίδα.

Το τμήμα μέσω του διατμηματικού μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών έχει αποκτήσει και διαχειρίζεται από τα χρήματα του μεταπτυχιακού προγράμματος πλατφόρμα «εξ αποστάσεως εκπαίδευσης», με δυνατότητα ασύγχρονης και σύγχρονης εκπαίδευσης σαράντα απόμων .

Η Γραμματεία έχει εφοδιαστεί με ένα σύγχρονο πρόγραμμα, μέσω του οποίου επετεύχθη η επικοινωνία φοιτητών με τη Γραμματεία (π.χ. δήλωση μαθημάτων επιλογής). Σχετικό information desk έχει τοποθετηθεί στην είσοδο της γραμματείας για να χρησιμοποιηθεί από τους φοιτητές.

Στο Πρόγραμμα σπουδών όλων των κύκλων του Τμήματος υπάρχουν υποχρεωτικά μαθήματα, που σχετίζονται απ' ευθείας με τη χρήση υπολογιστών και τινά άλλα που σχετίζονται έμμεσα. Στόχος του Τμήματος είναι οι απόφοιτοι του Προπτυχιακού κύκλου, να έχουν την επάρκεια στον Τομέα της πληροφορικής. Έτσι και αυτή την ακαδημαϊκή χρονιά το Τμήμα διατήρησε στον ίδιο αριθμό τα μαθήματα που σχετίζονται με την πληροφορική

Σε ότι αφορά την αυτό-αξιολόγηση των διδασκόντων για την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών το 82% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 3) και το 93% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 3) δηλώνουν ότι είναι απόλυτα εξοικειωμένοι με τη χρήση Η/Υ και πολυμέσων κατά τη διδασκαλία, ενώ το 66% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 5) και το 73% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 5) χρησιμοποιεί διαφορετικές τεχνικές διδασκαλίας (συνεργατική μάθηση, εποπτευόμενη αυτοδιδασκαλία, μικρο-ομαδική διδασκαλία, πολυμέσα, Η/Υ, κ.λ.π.). Επίσης μόνο το 8% των διδασκόντων των μαθημάτων τόσο του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 10), όσο και του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 10) δεν χρησιμοποιεί πολύ εξωτερικές πηγές μάθησης στην τάξη μου (π.χ. βίντεο, διαδίκτυο, προσκεκλημένους διδάσκοντες, κ.λ.π.), ενώ το 63% κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 10) και το 66% κατά το εαρινό εξάμηνο σπουδών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 10) χρησιμοποιεί πολύ ή πάρα πολύ και το 29% και 26% σε μέτριο βαθμό, για το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο αντίστοιχα,

Σε ότι αφορά την άποψη των φοιτητών για την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στο ερώτημα σχετικά με το πόσο χρησιμοποιήθηκαν οι νέες τεχνολογίες κατά τη διδασκαλία του εκάστοτε μαθήματος, είναι σαφές ότι κάτι τέτοιο εξαρτάται από το είδος του μαθήματος. Κατά συνέπεια, παρόλο που για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου είχε θετική άποψη μόνο το 46% των φοιτητών – τριών, και για το σύνολο των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου είχε θετική άποψη μόνο το 44% των φοιτητών – τριών, αυτά τα ποσοστά αυξανόταν σημαντικά για τα θεωρητικά μαθήματα και τα μαθήματα των κατευθύνσεων, ενώ ήταν αναμενόμενα χαμηλά για τα πρακτικά μαθήματα, τόσο του χειμερινού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, Γράφημα 1 - 14, ερώτηση 10), όσο και του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, Γράφημα 1 - 13, ερώτηση 10).

4.7. Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και μεταξύ τους συνεργασία

Η αναλογία διδασκόντων – διδασκομένων στα θεωρητικά μαθήματα ανέρχεται στους 66.10 φοιτητές ανά διδάσκοντα, ενώ στα πρακτικά μαθήματα σε 24 φοιτητές ανά διδάσκοντα, περίπου.

Στα εργαστηριακά μαθήματα η αντίστοιχη αναλογία είναι 37 φοιτητές. Συνεπώς είναι προφανές ότι ο αριθμός των φοιτητών είναι πολλαπλάσιος των διδασκόντων και ή θα πρέπει να περιοριστεί ο αριθμός των φοιτητών ή να αυξηθεί ο αριθμός των διδασκόντων, οι οποίοι στα πλαίσια της συνεργασίας τους με τους φοιτητές έχουν ανακοινωμένες ώρες γραφείου και δέχθηκαν κατά μέσο όρο 4 φοιτητές την εβδομάδα.

4.8. Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα

Το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία και ανά φοιτητή, ανά εξάμηνο, αναλογούν 2 ώρες εκπαίδευσης σε θέματα έρευνας. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει συγκεκριμένα μαθήματα που αφορούν την εξοικείωση των φοιτητών με την ερευνητική διαδικασία, τόσο σε επίπεδο υποχρεωτικών μαθημάτων, όσο και σε επίπεδο μαθημάτων επιλογής και δυνατότητας εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Παρόλα αυτά μόνο 1.85/5 των φοιτητών ενδιαφέρονται κατά μέσο όρο να παρακολουθήσουν την υποστήριξη μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών, και μόνο 5 φοιτητές κατά μέσο όρο παρακολουθούν τη διαδικασία αυτή, γεγονός που καταδεικνύει το σχετικά περιορισμένο ενδιαφέρον των φοιτητών για θέματα έρευνας. Το Τμήμα, μέσω των ερευνητικών προγραμμάτων στα οποία συμμετέχει παρέχει επίσης στους φοιτητές τη δυνατότητα συμμετοχής τους σε ερευνητικά έργα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για την τρέχουσα χρονιά συμμετείχαν σε ερευνητικά προγράμματα κατά μέσο όρο 5 φοιτητές, αριθμός που δεν κρίνεται ικανοποιητικός και θα πρέπει το Τμήμα να ενισχύσει τους μηχανισμούς ενσωμάτωσης των φοιτητών στα προγράμματα, καθώς και τους μηχανισμούς πληροφόρησης των προγραμμάτων του και των ευεργετικών τους αποτελεσμάτων στην καριέρα τους.

Σε ότι αφορά την αυτό-αξιολόγηση των διδασκόντων για τη σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα, το 90% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 1, ερώτηση 31) και το 92% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 1, ερώτηση 31), δηλώνει ότι προσπαθεί πολύ ή πάρα πολύ να εξελισσεται ακαδημαϊκά και το 74% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 1, ερώτηση 9) και το 85% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 1, ερώτηση 9) θα ήθελαν πολύ ή πάρα πολύ να ανέπτυσαν μεγαλύτερη ερευνητική δραστηριότητα.

Επιπλέον, σε ότι αφορά την *ερευνητική ή διδακτική δραστηριότητα* των διδασκόντων, είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι το 27% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 1, ερώτηση 32) και το 28% των διδασκόντων των μαθημάτων κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 1, ερώτηση 32) δηλώνει ότι του αρέσει πολύ ή πάρα πολύ περισσότερο η έρευνα παρά η διδασκαλία, ενώ το 92% κατά το χειμερινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 2, ερώτηση 27) και το 95% των διδασκόντων κατά το εαρινό εξάμηνο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 2, ερώτηση 27) κατανοεί την αλληλεξάρτηση θεωρίας και πράξης, όπου η θεωρία θέτει ερωτήματα και προτείνει απαντήσεις και η πράξη εφαρμόζει τα πορίσματα της θεωρίας και προτείνει τροποποιήσεις.

Ακόμη, το 79% των διδασκόντων των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, Γράφημα 3, ερώτηση 35) και το 85% των διδασκόντων των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4, Γράφημα 3, ερώτηση 35), θεωρεί ότι μπορεί να καθοδηγήσει τους φοιτητές του πολύ έως πάρα πολύ καλά στο να κάνουν πολύ καλές ερευνητικές εργασίες, ενώ το 23% και το 14%, αντίστοιχα, σε μέτριο βαθμό.

4.9. Συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο

Οι συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού /εξωτερικού και το κοινωνικό σύνολο περιλαμβάνουν την από το 1993 και κάθε χρόνο διοργάνωση κάθε Μάιο τους Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Δεν θεωρούνται επαρκής, Σίγουρα οι συνεργασίες του Τμήματος θα μπορούσαν να αναπτυχθούν περαιτέρω σε άλλους τομείς με αντίστοιχη ή μεγαλύτερη σημασία. υπάρχουν πιο ουσιαστικές συνεργασίες. Αυτό βασίζεται στο ότι εκτός της κινητικότητας των φοιτητών και καθηγητών δεν υπήρξαν συνεργασίες σε μια πιο οργανωμένη μορφή. Θα μπορούσε

να γίνουν πρωτόκολλα εκπόνησης κοινών διδακτορικών διατριβών ή να υπήρχε πρόγραμμα χρηματοδότησης διακίνησης προσωπικού αλλά για ένα τουλάχιστον ακαδημαϊκό έτος, με συγκεκριμένο σχέδιο συνεργασίας ή κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα. Παρόλα αυτά έχει συναφθεί νέο πρωτόκολλο συνεργασίας με άλλα τέσσερα πανεπιστήμια της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, δημιουργώντας έτσι ένα ακαδημαϊκό δίκτυο, καθώς επίσης και μ' ένα ρωσικό Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο του Βερολίνου.

4.10. Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών

Στον πίνακα 11.8 παρατηρείται μια σταθερή συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος στα προγράμματα ανταλλαγών σ' όλα τα έτη, εκτός από το τρέχον (200-10) με 6 φοιτητές του Τμήματος μας να φοιτούν σε άλλα πανεπιστήμια και αντίστοιχα 6 φοιτητές υποδέχθηκε το Τμήμα από Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Το Τμήμα οργάνωσε και φέτος μία ενημερωτική ημερίδα που αφορά στους πρωτοετείς φοιτητές σχετικά με το πρόγραμμα LLP – ERASMUS με στόχο τη διάδοση της δράσης και την αύξηση της συμμετοχής των φοιτητών μας.

Πτωτικές τάσεις επίσης παρατηρούνται και στις ανταλλαγές των μελών ΔΕΠ προς το εξωτερικό αλλά και αντίστροφα καθώς μόνο 3 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος μετακινήθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος LLP – ERASMUS.

Το Τμήμα επιθυμεί και επιδιώκει την κινητικότητα των μελών του. Για τον λόγο αυτό συνάπτει διμερές σχέσεις με σωρεία άλλων ομολόγων Ιδρυμάτων του εξωτερικού (24 για το 2009- 10). Το σύνολο της φοιτητικής κινητικότητας υπολείπεται του αριθμού των συμβάσεων που έχουν πραγματοποιηθεί. Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και στις ανταλλαγές των μελών ΔΕΠ, παρόλο που επί της ουσίας υπάρχει ενδιαφέρον, σε ετήσια βάση, εκ μέρους των μελών ΔΕΠ. Το Τμήμα επιδιώκει την ύπαρξη πολλών διμερών σχέσεων με άλλα Τμήματα της αλλοδαπής, έστω και χωρίς την ίδια ανταπόκριση, διότι σε οποιαδήποτε στιγμή μπορούν να ενεργοποιηθούν συμβάσεις που είναι εν υπνώσει.

5. Ερευνητικό έργο

5.1 Διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές

Το Τμήμα μας διαθέτει ένα μόνο θεσμοθετημένο εργαστήριο 466/1991 (ΦΕΚ 172/13-11-1991 τ.Α'), έκτασης 1.785 m², το οποίο ιδρύθηκε στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του (1991). Ωστόσο, εξαιτίας της ολοένα αυξανόμενης συσσώρευσης της γνώσης στον χώρο της Αθλητικής Επιστήμης τα τελευταία 20 χρόνια και της επακόλουθης εξειδίκευσης της επιστημονικής έρευνας, δημιουργήθηκε η ανάγκη δημιουργίας νέων επιμέρους ερευνητικών κατευθύνσεων με αποτέλεσμα το εργαστήριό μας σήμερα να διαθέτει έξι επιμέρους ερευνητικές κατευθύνσεις ή υποτομείς με τη δική τους χωροταξική αυτονομία ο καθένας. Αυτός ο επιμερισμός συμβάδισε ταυτόχρονα και με την αύξηση των μελών ΔΕΠ και ΕΙΔΙΠ του Τμήματος ικανοποιώντας τις ερευνητικές αναζητήσεις τους (επιδίωξη της διοίκησης του Τμήματος είναι η θεσμοθέτηση έξι εργαστηρίων). Έτσι, το εργαστήριό μας αποτελείται από τους εργαστηριακούς υποτομείς:

1. Προπονητικής και Φυσικής Απόδοσης (212,40 m²)
2. Εμβιομηχανικής (506,00 m²)
3. Φυσικής Δραστηριότητας και Κινητικής Απόδοσης (252,80 m²)
4. Κλινικής Εργοφυσιολογίας και Φυσιολογίας της Άσκησης (257,85 m²)
5. Θεραπευτικής Άσκησης και Αποκατάστασης (495 m²)
6. Αθλητικού Τουρισμού και Αναψυχής (61,00 m²)

Το Τμήμα μας μεταφέρθηκε στις νέες εγκαταστάσεις του μόλις το 2007. Οι χώροι των εργαστηρίων μέχρι το 2007 παρουσίαζαν σοβαρές ελλείψεις και θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν μάλλον ακατάλληλοι τόσο όσον αφορά την έκτασή τους όσο και το γενικό περιβάλλον. Οι νέες εγκαταστάσεις των εργαστηρίων του Τμήματος μπορούν να χαρακτηριστούν ως άρτιες, άνετες με καλές χωροταξικές προδιαγραφές. Οι απόψεις των φοιτητών όσον αφορά την καταλληλότητα και την επάρκεια των εργαστηρίων συνοψίζονται σε 3,56 και 3,34 με άριστα – απόλυτη ικανοποίηση το 5 αντίστοιχα. Όσον αφορά τις απόψεις των διδασκόντων αναφέρουν ότι είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από τους χώρους των εργαστηρίων (4/5) ενώ μέτρια ικανοποιημένοι είναι από την επάρκεια και καταλληλότητα του διαθέσιμου εξοπλισμού (3.5/5) και από την κάλυψη των ερευνητικών αναγκών την οποία παρέχει (3.16).

Με διάφορα προγράμματα του παρελθόντος, αλλά και από τις δημόσιες επενδύσεις, κατορθώθηκε και εξοπλίστηκαν σε σχετικά ικανοποιητικό βαθμό. Πιο συγκεκριμένα κατά την δεκαετία του ενενήντα υπήρχαν κονδύλια για το Τμήμα, ενώ τα τελευταία έτη και δη την τελευταία πενταετία έχουν ελαχιστοποιηθεί. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση της παλαιότητας του ερευνητικού εξοπλισμού. Σημαντική είναι επίσης η διαπίστωση ότι οι πόροι για συντήρηση και επισκευή του παλαιότερου εξοπλισμού είναι σημαντικά περιορισμένοι. Το ίδιο ισχύει και για την αγορά αναλωσίμων για τη διεξαγωγή εργαστηρίων μετρήσεων στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής έρευνας ή των εργαστηριακών μαθημάτων. Αποτέλεσμα αυτής της έλλειψης αναλωσίμων είναι η πληρωμή και προμήθειά τους από τους ίδιους του προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος. Η άλλη αιτία που δεν υπάρχει ισχυρή οικονομική βοήθεια, είναι διότι το αντικείμενο της ΦΑ δεν ενισχύθηκε ιδιαίτερα για εξοπλισμό, μέσω κοινοτικών και εθνικών προγραμμάτων. Έτσι, όσα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος υποβάλλουν ερευνητικές προτάσεις για χρηματοδότηση πρέπει να ανταγωνιστούν σε πεδία στα οποία πρωτοστατούν πιο κλασικές επιστήμες όπως η ιατρική, η βιοχημεία, η μοριακή βιολογία και η μηχανολογία.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο, σε σχέση με την ερευνητική υποδομή είναι ότι οι υπόλοιπες ερευνητικές εργασίες που ασχολούνται κυρίως με την εφαρμοσμένη έρευνα, στα πεδία των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών, χρησιμοποιούν προγράμματα (softwares) που και αυτά με τη σειρά τους χρειάζονται ανανέωση. Και σ' αυτή την περίπτωση ισχύουν τα ίδια. Ισχυρή οικονομική χρηματοδότηση, σημαίνει γερασμένο υλικό.

Τα Τμήματα Φ.Α. & Αθλητισμού είναι «ακριβά», διότι από τον προϋπολογισμό τους θα πρέπει να δαπανήσουν ισχυρή αναλογικά ποσότητα, για τις τρέχουσες ανάγκες, που αφορούν τα πρακτικά μαθήματα με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν επαρκείς πόροι για την κάλυψη των ερευνητικών μας αναγκών.

Το εκπαιδευτικό και ερευνητικό προσωπικό του Τμήματος είναι ικανοποιημένο με την επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων των ερευνητικών εργαστηρίων αλλά όχι και με την ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού αφού πιστεύουν ότι πολλές από τις ερευνητικές τους ανάγκες δεν καλύπτονται ώστε να παραμένουν ανταγωνιστικοί σύμφωνα με τα διεθνή κριτήρια. Η μέση ωριαία χρήση των ερευνητικών υποδομών του Τμήματος από κάθε μέλος ΔΕΠ/ΕΙΔΙΠ αγγίζει τις τέσσερις ώρες εβδομαδιαίως.

Εν κατακλείδι, το Τμήμα παρουσιάζει επαρκή ποσοτικά ερευνητική υποδομή η οποία όμως είναι εν πολλοίς ξεπερασμένη. Έμφαση πρέπει να δοθεί στην προμήθεια σύγχρονου εξοπλισμού και αναλωσίμων και στη συντήρηση του ήδη υπάρχοντος εξοπλισμού.

5.2 Προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος

Το Τμήμα από την αρχή της σύστασής του έδωσε ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην έρευνα. Ενδεικτικό ήταν η άμεση δημιουργία και εξοπλισμός των εργαστηρίων, η άμεση θεσμοθέτηση του διδακτορικού προγράμματος και η θεσμοθέτηση από το 1993 του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών, ενώ αντίστοιχα Τμήματα καθυστέρησαν στην αρχή. Σήμερα το Τμήμα μας διαθέτει τόσο μεταπτυχιακό όσο και διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών.

Η έρευνα του Τμήματός μας στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του επικεντρώθηκε στη μελέτη των παραγόντων που σχετίζονται με τον αγωνιστικό αθλητισμό. Τα τελευταία όμως χρόνια, όπως συμβαίνει και διεθνώς, προσανατολίστηκε σε θέματα της «εναλλακτικής άσκησης» σε πεδία όπως την υγεία, τον σχολική ΦΑ, την αναψυχή την οργάνωση και διοίκηση του αθλητισμού, με εφαρμοσμένη αλλά και βασική έρευνα που παράγεται εργαστηριακά.

Ωστόσο, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της εσωτερικής μας αξιολόγησης, διαφαίνεται ότι δεν συμμετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ στον ίδιο βαθμό στην ερευνητική διαδικασία. Ένα ποσοστό της τάξης του 60% συμμετέχει ενεργά. Υπάρχει επίσης ένα μικρό ποσοστό από τα ΕΙΔΙΠ που συμμετέχει συστηματικά στην ερευνητική διαδικασία και ένας μεγάλος αριθμός διδακτορικών και μεταπτυχιακών φοιτητών που ασχολούνται επίσης. Ο αριθμός αυτός των μεταπτυχιακών φοιτητών ανέρχεται στα 20 άτομα, που λειτουργούν και εργάζονται εντός του Τμήματος. Τέλος στο συνολικό δυναμικό υπάρχει και ένας μικρός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών που βοηθούν στις ερευνητικές εργασίες στο πλαίσιο της πραγματοποίησης πτυχιακών εργασιών.

Μελλοντικός στόχος του Τμήματος είναι η ενεργοποίηση ενός μεγαλύτερου αριθμού μελών ΔΕΠ και ΕΙΔΙΠ στη συστηματική ερευνητική διαδικασία.

5.3 Ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα

Το Τμήμα παρουσιάζει υψηλή δραστηριότητα όσον αφορά τη συγγραφή ερευνητικών προτάσεων προς χρηματοδότηση με σχετικά υψηλό ποσοστό επιτυχίας. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος διαχειρίστηκαν ή διαχειρίζονται πάνω από 20 ερευνητικά προγράμματα με μεγάλο εύρος προϋπολογισμού. Τα προγράμματα αυτά έχουν χρηματοδοτηθεί στην πλειοψηφία τους από το Υπουργείο Ανάπτυξης (Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας) και το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων καθώς και την Κυπριακή Κυβέρνηση. Επίσης μέρος αυτών των προγραμμάτων έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλους σχετικούς φορείς (π.χ. ΟΠΑΠ). Ένα μεγάλο μέρος αυτών των προγραμμάτων αφορά χρηματοδότηση μεταδιδακτορικών (Προγράμματα ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ) διατριβών. Ωστόσο, αυτός ο αριθμός έχει μειωθεί τα τελευταία δύο χρόνια εξαιτίας της μείωσης του συνολικού αριθμού προκηρύξεων ερευνητικών έργων από το Ελληνικό κράτος ενώ υπάρχουν και ερευνητικές προτάσεις οι οποίες εκκρεμούν αφού δεν έχουν ανακοινωθεί ακόμη τα αποτελέσματα της κρίσης τους από διάφορους κρατικούς φορείς (Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, Υπουργείο Παιδείας ή Υγείας κ.λπ.). Το τμήμα μας έχει αναλάβει σχετικά μικρό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων που αφορούν τη βασική έρευνα. Επίσης, το Τμήμα δεν έχει συμμετάσχει, υποβάλλει ή αναλάβει Ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα για υποστήριξη βασικής έρευνας. Οι μελλοντικοί στόχοι του Τμήματός μας εστιάζονται στην αύξηση της συμμετοχής του σε προγράμματα βασικής

έρευνας στην Ελλάδα και, κυρίως, στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Γί αυτό το σκοπό, το Τμήμα πρέπει να διεκδικήσει τη συμμετοχή του σε Ευρωπαϊκά Ερευνητικά δίκτυα ως μέλος- συνεταιίρος (partner).

5.4. Επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία

Πρέπει να σημειωθεί ότι το 83% του συνολικού αριθμού μελών ΔΕΠ καθώς και ένα πολύ μικρότερο ποσοστό (< 40%) του υπόλοιπου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού ανταποκρίθηκε στην συμπλήρωση του ατομικού απογραφικού δελτίου το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση του ερευνητικού έργου του Τμήματος.

Από την τελική ανάλυση των αποτελεσμάτων φαίνεται ότι αν και το προσωπικό του Τμήματος πραγματοποίησε 257 δημοσιεύσεις (4,67 δημοσιεύσεις/ΔΕΠ) μόνο το 40% αυτών (1,82 δημοσιεύσεις/ΔΕΠ) περίπου αφορά διεθνείς δημοσιεύσεις σε περιοδικά που χαρακτηρίζονται από συντελεστή απήχησης (impact factor). Ο μέσος ετήσιος συντελεστής απήχησης ανά μέλος ΔΕΠ είναι 2,571 και 0,55 ανά δημοσίευση. Το μεγαλύτερο μέρος των επιστημονικών δημοσιεύσεων του Τμήματος αφορά δημοσιεύσεις σε Ελληνικά περιοδικά που δεν εντάσσονται στις διεθνείς τράπεζες επιστημονικών δεδομένων ή σε περιοδικά της αλλοδαπής τα οποία όμως κι αυτά δεν ανήκουν σε αναγνωρισμένες τράπεζες έγκυρων επιστημονικών περιοδικών. Γενικά, παρουσιάζεται μία εμφανής τάση για δημοσίευση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών εργασιών των μελών ΔΕΠ σε Ελληνικά περιοδικά ή περιοδικά τα οποία δεν ανήκουν στις γνωστές τράπεζες επιστημονικών περιοδικών αφού υπάρχει περιορισμένος αριθμός δημοσιεύσεων σε διεθνή περιοδικά υψηλού κύρους. Κριτήρια σχετικά με τον επιθυμητό ετήσιο αριθμό ερευνητικών συνεργασιών και σχετικών δημοσιεύσεων ανά μέλος ΔΕΠ σε διεθνώς αναγνωρισμένα επιστημονικά περιοδικά για τον Ελληνικό ή το διεθνή χώρο, θα βοηθήσουν στη βελτίωση της ποιότητας των επιστημονικών δημοσιεύσεων του προσωπικού του Τμήματος.

5.5. Αναγνώριση της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι οι ετήσιες αναφορές (citation index) στο ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος ήταν 716, δηλαδή 13 αναφορές ανά μέλος ΔΕΠ και 2,79 αναφορές ανά δημοσίευση. Η συγκεκριμένη αναλογία κρίνεται ως περιορισμένη (αν και δεν είναι γνωστά τα αντίστοιχα εθνικά αλλά και διεθνή standards) υποδηλώνοντας μία περιορισμένη αναγνωσιμότητα και αναγνωρισιμότητα του ερευνητικού έργου του Τμήματος (Πίνακας 5.1). Περιορισμένες εμφανίζονται επίσης οι αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου, οι βιβλιοκρισίες, οι προσκλήσεις για διαλέξεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (μηδενικά). Ωστόσο, σημειώνεται υψηλή αναλογία στον τομέα συμμετοχών σε επιστημονικά συνέδρια και επιτροπές επιστημονικών περιοδικών. Συμπερασματικά, πρέπει να καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια προς την κατεύθυνση αύξησης της αναγνωρισιμότητας του επιστημονικού έργου του Τμήματος.

Πίνακας 5.1. Αναγνωρισιμότητα του ερευνητικού έργου των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος ανά βαθμίδα για το έτος 2009-10.

ΒΑΘΜΙΔΑ	Δημοσιεύσεις	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
1. Καθηγητές (N = 6)	47	236	39,3/άτομο 5,02/δημοσίευση	28,06%
2. Αναπληρωτές (N = 14)	91	192	13,71/άτομο 2,11/δημοσίευση	22,83%
3. Επίκουροι (N = 16)	66	186	11,62/άτομο 2,82/δημοσίευση	22,11%
4. Λέκτορες (N = 12)	53	102	8,50/άτομο 1,92/δημοσίευση	12,13%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΠ	257	716	13,01/ΔΕΠ 2,79/ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ	85,13%
5. ΕΙΔΙΠ (N = 7)	16	6	0,85/άτομο 0,38/δημοσίευση	0,7%
6. ΠΔ 407 (N = 6)	24	119	19,83/άτομο 4,96/δημοσίευση	14,15%
ΣΥΝΟΛΙΚΑ	297	841	12,37/άτομο 2,83/δημοσίευση	100%

Οι πιο πάνω ετεροαναφορές προέρχονται από αναγνωρισμένες διεθνείς βάσεις δεδομένων (ISI, Scopus, Google Scholar).

* Διεθνείς δημοσιεύσεις που εντάσσονται σε αναγνωρισμένες βάσεις δεδομένων

Διεθνείς δημοσιεύσεις σε περιοδικά που δεν εντάσσονται σε αναγνωρισμένες βάσεις δεδομένων

IF: Impact Factor

5.6. Ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος

Οι ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος είναι πολυάριθμες τόσο εντός του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου όσο και σε Εθνικό αλλά και Διεθνές επίπεδο. Εντός του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, η συνεργασία εστιάζεται κατά κύριο λόγο με την Ιατρική Σχολή και τα Παιδαγωγικά Τμήματα. Είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντική η συνεργασία των μελών του Τμήματος με πολυάριθμα ακαδημαϊκά τμήματα στην Ελλάδα αλλά και με παραγωγικούς φορείς και ερευνητικά κέντρα. Χαρακτηριστική δε είναι η συνεργασία με άλλες ομοειδή Τμήματα (Τ.Ε.Φ.Α.Α.). Σε διεθνές επίπεδο υπάρχουν συνεργασίες κυρίως με Πανεπιστημιακά τμήματα κι ερευνητικά κέντρα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι συνεργασίες αυτές αποτελούν τη βάση για μελλοντική αναβάθμιση της επιστημονικής αναγνωρισιμότητας του Τμήματος.

5.7. Διακρίσεις και βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος

Ο αριθμός διακρίσεων ή βραβείων για το ερευνητικό έργο των μελών του Τμήματος τους σε τοπικό, Εθνικό ή διεθνές επίπεδο είναι ικανοποιητικός καθώς αναφέρονται 1 βραβείο σε τοπικό επίπεδο, 2 σε Εθνικό επίπεδο και 3 σε διεθνές επίπεδο.

5.8. Συμμετοχή των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα

Κατά τη διάρκεια της χρονιάς 2009-10 συμμετείχαν περίπου 4 φοιτητές στα ερευνητικά έργα του Τμήματος, αριθμός που φανερώνει την ιδιαίτερα περιορισμένη συμμετοχή των προπτυχιακών φοιτητών αλλά τον περιορισμένο αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων που υλοποιούνται αυτή τη στιγμή από το Τμήμα. Πρόσθετα ο αντίστοιχος αριθμός για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές είναι ένας (1) και για τους διδακτορικούς φοιτητές του Τμήματος είναι επίσης (1). Παράλληλα θα πρέπει να αναφερθεί ότι στα προγράμματα πρακτικής άσκησης που υλοποιούνται από το Τμήμα συμμετείχαν 50 φοιτητές.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

6.1. Συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς

Σε διάφορες κατηγορίες πληθυσμών εφαρμόζονται, στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης των φοιτητών, προγράμματα φυσικής δραστηριότητας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της υγείας. Τα προγράμματα αυτά της πρακτικής άσκησης χρηματοδοτούνται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, επιβλέπονται από διδάσκοντες του Τμήματος (μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π., Π.Δ. 407/80) και τυγχάνουν ιδιαίτερης αποδοχής από την κοινωνία της πόλης. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι από το 1997 μέχρι σήμερα έλαβαν μέρος και απέκτησαν τη σχετική εμπειρία 1250 φοιτητές. Επισημαίνεται ότι χωρίς τη στήριξη και συνεργασία των κοινωνικών φορέων τα παραπάνω προγράμματα δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν.

Συμμετοχή μελών του Τμήματος επίσης παρατηρήθηκε και σε προγράμματα κινητικής άσκησης σε συλλόγους ατόμων με αναπηρίες, προσφέροντας ισχυρά κίνητρα, όπως συμμετοχή σε αγώνες, βελτίωση της καθημερινότητάς τους και γενικά άλλη ποιότητα ζωής.

Υπήρξε επίσης πολιτιστική παρέμβαση του Τμήματος στην κοινωνία με την ουσιαστική παρουσία μελών του σε τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους με παραδοσιακό προσανατολισμό, εξαιτίας της σχέσης του με τη διδασκαλία και τη μελέτη των παραδοσιακών χορών.

Ως προς τον αθλητικό τομέα, το Τμήμα είχε έντονη παρουσία σε τοπικό επίπεδο, λόγω της φύσεως του αντικειμένου, με έμμεση συνεισφορά στους τοπικούς συλλόγους, σχεδόν σ' όλα τα αθλήματα, κυρίως μέσω του αθλητικού συλλόγου «Δημόκριτος», που αποτελείται από τα μέλη του Τμήματος, με προσανατολισμό σε αθλήματα που δεν καλλιεργούνται στην περιοχή.

Η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς της περιοχής αναγνωρίζεται και προβάλλεται μέσα από τον τοπικό τύπο και τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Το ικανοποιητικό επίπεδο της συνεργασίας φάνηκε και φέτος από τη στήριξη που παρείχαν οι φορείς στις ακαδημαϊκές διοργανώσεις του Τμήματος.

6.2. Δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς

Μηχανισμός για την ανάπτυξη συνεργασιών με τους διάφορους ΚΠΠ φορείς έχει αναπτυχθεί κύρια στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης των φοιτητών. Στην προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα και «απορροφήθηκαν» όλοι οι φοιτητές κατά το τελευταίο έτος των σπουδών τους που είχαν υποχρέωση να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση (περίπου 200). Ο μηχανισμός όμως αυτός, μέχρι στιγμής, έχει λειτουργήσει αρκετά ικανοποιητικά αφού κατάφερε να προσελκύσει στην άσκηση άνδρες και γυναίκες, υγιείς ή άτομα με χρόνιες παθήσεις, ενηλίκους ή άτομα τρίτης ηλικίας.

Οι φοιτητές ασκήθηκαν πρακτικά στα προγράμματα αθλητισμού του Δήμου Κομοτηνής, στα οποία το Τμήμα εμπλέκεται είτε άμεσα, παρέχοντας τις υπηρεσίες του, είτε έμμεσα σχεδιάζοντας τα προγράμματα, σε φορείς που σχετίζονται με άτομα με αναπηρίες και παρείχαν υπηρεσίες σε αθλητικούς συλλόγους.

Πρόσθετα το Τμήμα στηρίζει τη λειτουργία του αθλητικού συλλόγου Δημοκρίτειο ο οποίος δραστηριοποιείται στην ευρύτερη περιοχή της Κομοτηνής με στόχο να καλύψει ανάγκες οι οποίες αφορούν στη διάδοση αθλημάτων όπως η Επιτραπέζια Αντισφαίριση και η Χειροσφαίριση αλλά και άλλων δραστηριοτήτων όπως οι παραδοσιακοί χοροί και η ψυχοκινητική αγωγή σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Οι διδάσκοντες από την πλευρά τους αντιμετωπίζουν ευνοϊκά κάθε ανάλογη συνεργασία και άλλους με ΚΠΠ φορείς. Επιβλέπουν τα σχετικά προγράμματα πρακτικής άσκησης των φοιτητών σε ΚΠΠ φορείς, συνδράμουν στη διαμόρφωση των προγραμμάτων άθλησης του Δήμου και παρέχουν εργαστηριακή υποστήριξη μέσω των εργαστηρίων του Τμήματος σε αθλητικούς συλλόγους της περιοχής.

6.3. Δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς

Οι δραστηριότητες του Τμήματος προς αυτή την κατεύθυνση δεν διαφοροποιήθηκαν ιδιαίτερώς στην τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά.

Συνοπτικά έχουμε:

Το Τμήμα επέδειξε μια αξιοσημείωτη πρωτοβουλία σε θέματα αθλητικών προγραμμάτων και γενικότερα άσκησης στο Δήμο Κομοτηνής.

Προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης σχέσεων με άλλους πολιτιστικούς συλλόγους, το Τμήμα συνέχισε να ενισχύει τα προγράμματα σπουδών του με μαθήματα, όπως μοντέρνο χορό, θεατρικά και χορευτικά παιχνίδια, δημιουργικό χορό κ.λ.π.

Το ΤΕΦΑΑ Δ.Π.Θ. τα τελευταία δεκαοκτώ χρόνια διοργανώνει το Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού στόχοι του οποίου μεταξύ άλλων είναι η παρουσίαση των νέων επιστημονικών επιτευγμάτων στο χώρο του αθλητισμού, της υγείας και της αναψυχής, η προβολή των ερευνητικών δραστηριοτήτων των σχετικών με τον αθλητισμό, η διάδοση τεχνικών και σύγχρονων μεθόδων που σχετίζονται με την αγορά εργασίας μέσω των διαφόρων εκπαιδευτικών σεμιναρίων που διοργανώνονται. Στο Συνέδριο προσκαλούνται κοινωνικοί, πολιτιστικοί και παραγωγικοί φορείς της τοπικής κοινωνίας της Κομοτηνής αλλά και όλης της Ελλάδας ενώ συχνά σύνεδροι από το εξωτερικό εντάσσονται στους συμμετέχοντες ή/και τους προσκεκλημένους. Φέτος επίσης πραγματοποιήθηκε το 18^ο Διεθνές Συνέδριο του.

Επιπλέον, το ΤΕΦΑΑ του Δ.Π.Θ. πραγματοποίησε τις πάγιες εκδόσεις των πρακτικών του Συνεδρίου και του επιστημονικού περιοδικού «Άσκηση και Κοινωνία».

Επίσης σημαντική είναι και η προσπάθεια του Τμήματος να έρθει σε επαφή έτσι ώστε ενεργοποιήσει και να εντάξει στις δραστηριότητες τους αποφοίτους του Τμήματος. Η προσπάθεια αυτή περιλαμβάνει την έκδοση σχετικού ενημερωτικού εντύπου (newsletter) τη δημιουργία σχετικού πεδίου στην ιστοσελίδα του Τμήματος και τέλος την υλοποίηση της τρίτης συνάντησης των αποφοίτων του (έτος αποφοίτησης 1990) στα πλαίσια του 18^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου με την αφορμή των 20 χρόνων από την αποφοίτησή τους.

6.4. Σύνδεση της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία

Την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά το Τμήμα κινήθηκε πάνω στις βασικές αρχές που είχε με το ΚΠΠ φορείς, όπως αυτοί εκφράστηκαν στην πρώτη αξιολόγηση. Ήτοι:

Οι κοινωνικοί, πολιτιστικοί και παραγωγικοί φορείς είναι ο φυσικός χώρος εφαρμογής του γνωστικού αντικείμενου που θεραπεύει το Τμήμα. Ως εκ τούτου είναι πολύ σημαντική η συνεργασία μαζί τους αφενός μεν διότι είναι πεδίο εφαρμογής της πρακτικής άσκησης των φοιτητών αφετέρου δε διότι σε πολλές περιπτώσεις λειτουργεί και ως εργαστήριο παραγωγής ερευνητικών αποτελεσμάτων. Πέραν αυτού όμως είναι και χώροι εργασίας των αποφοίτων του Τμήματός μας. Επιπρόσθετα, μέσω των ΚΠΠ φορέων, οι διδάσκοντες βελτιώνουν το ίδιο τους αντικείμενο όταν υπάρχει η συνεχής ανατροφοδότηση από τους φυσικούς χώρους εφαρμογής του αντικείμενου. Ως εκ τούτου κρίνεται απαραίτητη η συνεργασία του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς.

Στο πλαίσιο κυρίως των ειδικοτήτων και του μαθήματος της πρακτικής άσκησης, οι φοιτητές επισκέπτονται κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς που σχετίζονται με το αντικείμενο της ειδικότητάς τους (π.χ. εταιρείες αναψυχής, καταφύγια, αθλητικές εγκαταστάσεις, προορισμούς τουριστικού ενδιαφέροντος, δήμους και κοινότητες, χιονοδρομικά κέντρα, σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κ.α.).

Στόχος των επισκέψεων αυτών είναι η ένταξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο γενικότερο επαγγελματικό περιβάλλον που πιθανά να απορροφήσει ή να ευνοήσει στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δράσεων από τους φοιτητές-μελλοντικούς πτυχιούχους του Τμήματος.

Η πρόσκληση για πραγματοποίηση διαλέξεων σε διάφορα στελέχη ΚΠΠ φορέων αποτελεί πρωτοβουλία των διδασκόντων του Τμήματος.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της διοργάνωσης του Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού όλα αυτά τα χρόνια έχουν διοργανωθεί ομιλίες, στρογγυλές.

6.5. Συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη

Το Τμήμα συνέβαλε με τις ενέργειές του και τα προγράμματά του στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, αλλά και επέδρασε στην περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη, όπως περιγράφηκε αναλυτικά στις προηγούμενες ενότητες της έκθεσης αυτής. Συνεχώς παραμένει η προσπάθεια για περαιτέρω ανάπτυξη και εμπλουτισμό της συνεργασίας και της προσφοράς αυτής όπως διαμορφώνεται και από τις ανάγκες της κοινωνίας μας.

7. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

7.1. Αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών

Τα Τμήματα Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού έχουν πολλά πεδία που χρειάζονται την συμπαράσταση και την σύμπραξη των τεχνικών και διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος και του Πανεπιστημίου.

Η διοικητική υποστήριξη του Τμήματος γίνεται από την Γραμματεία και από τα άλλα διοικητικά μέλη που είναι ενταγμένα είτε σε τομείς ή στο Εργαστήριο. Σχετικά με τη διοικητική συνέπεια και διεκπεραίωση θεμάτων του Τμήματος, το επίπεδο παραμένει και φέτος ιδιαίτερα υψηλό.

Όσον αφορά τις απόψεις των φοιτητών αναφέρεται ότι είναι μετρίως ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες πληροφόρησης του Τμήματος (2,93/5). Πρόσθετα καταγράφεται για τους φοιτητές ότι μετρίως ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της γραμματείας (2,67/5) ενώ αντίστοιχη είναι και η ικανοποίηση από το ωράριο λειτουργίας της γραμματείας για τους φοιτητές του Τμήματος (2,54/5). Το γεγονός ότι τα άτομα που εργάζονται στη γραμματεία μειώθηκαν κατά ένα τη χρονιά αυτή ερμηνεύει σε μεγάλο βαθμό το χαμηλό βαθμό ικανοποίησης τους. Σχετικά με την υπόλοιπη διοικητική υποστήριξη σε θέματα που άπτονται στη λειτουργία της βιβλιοθήκης το επίπεδο παρέμεινε μέτριο. Οι φοιτητές δηλώνουν ότι είναι μετρίως ικανοποιημένοι από τη λειτουργία της βιβλιοθήκης (3,08/5), μέτρια επίσης ικανοποιημένοι από την επάρκεια (3,35/5) και ποιότητα της (3,44/5) για τους ίδιους λόγους μ' αυτούς που αναφέρονται παραπάνω καθώς και εκεί το προσωπικό μειώθηκε κατά ένα άτομο. Τέλος σε θέματα τεχνικά οι φοιτητές αναφέρουν ότι είναι κατά 2,97/5 ικανοποιημένοι από την επάρκεια (2,97/5) και την ποιότητα (2,99/5) του κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού. Αντίστοιχα το διδακτικό προσωπικό αναφέρει ότι είναι μετρίως ικανοποιημένοι από τις υπηρεσίες πληροφόρησης του Τμήματος (3,53/5), τη λειτουργία της βιβλιοθήκης (2,85/5), μέτρια επίσης ικανοποιημένοι από την επάρκεια (3/5) και ποιότητα της (3/5). Τέλος σε θέματα που αφορούν στην επάρκεια του τεχνικού προσωπικού αναφέρουν ότι είναι μετρίως ικανοποιημένοι (3,48/5) όπως επίσης και από την επάρκεια και την ποιότητα του κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού (3,26/5).

7.2. Υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας

Οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας δεν διαφοροποιήθηκαν ιδιαίτερα φέτος, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.

Λειτουργήσει ο θεσμός του «συμβούλου» καθηγητή με τα μέλη ΔΕΠ να δέχονται 4 φοιτητές στο έτος στις ώρες που έχουν ορίσει για τη συνάντησή τους με τους φοιτητές εκτός των πρωτοετών που τους συναντούν σε προκαθορισμένες συναντήσεις στην αρχή της φοίτησής τους.

7.3. Υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα

Οι κτιριακές υποδομές που χρησιμοποιεί το Τμήμα για την διεξαγωγή των θεωρητικών μαθημάτων, των εργαστηρίων, της Γραμματείας και των γραφείων του διδακτικού προσωπικού είναι από τις επαρκέστερες που υπάρχουν, τουλάχιστον στην Ελλάδα. Επιπλέον είναι καινούργιες, καθώς το Τμήμα μεταφέρθηκε σε αυτές τον Ιανουάριο του 2007.

Δεν άλλαξαν σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, απλώς εξοπλίστηκαν επιπλέον οι αίθουσες διδασκαλίας. Φέτος επίσης λειτούργησαν και οι ανελκυστήρες και δεν δημιουργείται πλέον πρόβλημα στις ομάδες του πληθυσμού που έχει κινητικά προβλήματα. Βασικό αίτημα του Τμήματος αποτελεί η δημιουργία πολυχώρου άθλησης ο οποίος να βρίσκεται εντός της Πανεπιστημιούπολης έτσι ώστε να περιοριστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές με τη μετακίνησή τους στο χώρο που χρησιμοποιείται σήμερα ο οποίος βρίσκεται σε απόσταση 15 χιλ. από τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις. Παρότι υπάρχουν λεωφορεία για τη μετακίνησή τους, η συνθήκη αυτή περιορίζει την αποτελεσματικότητα του ωρολογίου προγράμματος φοίτησής τους.

7.4. Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου)

Το Τμήμα από την αρχή της λειτουργίας του προσπάθησε να ενσωματώσει και στα προγράμματα σπουδών του αλλά και στην διοικητική και ερευνητική του καθημερινότητα τις νέες τεχνολογίες. Εκτός του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου εισήχθησαν οι νέες τεχνολογίες στην Γραμματειακή υποστήριξη και στην επικοινωνία με τους φοιτητές. Ένα info kiosk πληροφορεί τους φοιτητές για θέματα που τους αφορούν. Επιπλέον πολλά μαθήματα και καταθέσεις εργασιών πραγματοποιείται μέσω ανοιχτής ψηφιακής πλατφόρμας. Επίσης όλα τα δεδομένα του Τμήματος καταγράφονται με ψηφιακό τρόπο για την υποστήριξη των διοικητικών γραφείων και επιτροπών του Τμήματος. Τέλος μέσω του προγράμματος της γραμματείας, το οποίο είναι σε εφαρμογή, το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών με τους φοιτητές να πραγματοποιείται εξ αποστάσεως.

7.5. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού

Τα ίδια με τα περσινά δεδομένα. Η χρήση των εποπτικών μέσων και των αιθουσών διδασκαλίας δεν παρουσιάζουν προβλήματα. Οι αποφάσεις για τον εξοπλισμό απαιτούν αποφάσεις τριών οργάνων κατ' ελάχιστον. Οι σχετικές απόψεις των φοιτητών καταγράφουν την ικανοποίηση τους για την επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας (4,01/5) και για την καταλληλότητα τους (4,05/5). Πρόσθετα μέτρια είναι η ικανοποίηση τους για την επάρκεια την καταλληλότητα και την ποιότητα του υποστηρικτικού εξοπλισμού τους (3,59/5).

Υπάρχει και το πρόβλημα των αναλωσίμων, που στο Τμήμα μας είναι πολλά λόγω της φύσης του αντικειμένου των πρακτικών μαθημάτων. Κάθε υποτομέας πρακτικού μαθήματος είναι υπεύθυνος για τα υλικά που χρειάζεται και αν κάποια χρονιά υπερβεί το ποσό των προηγούμενων ετών θα πρέπει να το αιτιολογήσει.

Τέλος για την τρέχουσα συντήρηση όλων των κτιριακών εγκαταστάσεων, προβλέπεται η διαχείριση μικρών χρηματικών ποσών από τους υπευθύνους των κτιριακών εγκαταστάσεων.

7.6. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων

Το Τμήμα δεν έχει προβλήματα διαφάνειας. Πρώτον διότι όλες οι προμήθειες που προέρχονται από τις δημόσιες επενδύσεις, αν υπάρχουν κάθε χρόνο, ή οι δαπάνες που προκύπτουν από κάποιο πρόγραμμα εξοπλισμού πραγματοποιούνται από τις κεντρικές διαχειριστικές υπηρεσίες. Δεύτερον διότι το ποσό που λαμβάνει ετησίως από τον κρατικό προϋπολογισμό, ιδιαιτέρως τα διότι οι αποφάσεις παίρνονται στο κυρίαρχο και πλέον μαζικό όργανο του Τμήματος που είναι η Γενική Συνέλευση και εν συνεχεία αναλαμβάνουν οι Τομείς τη διαχείριση του σχετικού ποσού σύμφωνα με τις ανάγκες τους. Τρίτον διότι απαιτείται λεπτομερής φάκελος για κάθε δαπάνη, ο οποίος και κρατείται στο αντίστοιχο αρχείο.

Μ' αυτά τα δεδομένα δεν αντιμετωπίσαμε ποτέ πρόβλημα διαφάνειας για τον εξοπλισμό που προέκυψε από τους καθιερωμένους λογαριασμούς και δύσκολα θα προκύψει στο μέλλον, λόγω της δομής που έχει επιβληθεί στις προμήθειες.

8 . Συμπεράσματα

8.1. Θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Ετήσια κθεση Αξιολόγησης

Τα θετικά στοιχεία του Τμήματος όπως προέκυψαν από την αξιολόγηση είναι:

- **Ισχυρό εκπαιδευτικό περιβάλλον.** Προκύπτει από το σύνολο των συνθηκών που αναπτύσσονται. Τέτοιες είναι οι στόχοι, η δομή, η πληρότητα και η ανταπόκριση του προγράμματος σπουδών, τα δημιουργηθέντα γραφεία και οι διαδοχικές συναντήσεις για επιμέρους θέματα (π.χ. 20 / έτος για φοιτητικά θέματα), από το βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών από την διδασκαλία και την επάρκεια των εργασθηρίων, το μεταπτυχιακό πρόγραμμα και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που απασχολούνται ως ωρομίσθιοι (26 / έτος), από τις συνεργασίες του εξωτερικού και εσωτερικού, τα ερευνητικά προγράμματα, από τις δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ (118 στο 2009-10), από την μέση διάρκεια σπουδών (<5 ετών), του μικρού αριθμού των διδακτικών ημερών που αναστέλλονται (6/ έτος), την εμφανή παρουσία των ΤΠΕ στη διδασκαλία, στα εργαστήρια και στους κοινόχρηστους χώρους, το θεσμό του συμβούλου Καθηγητού, το πλήθος των βιβλίων και περιοδικών που διατίθενται (εντύπων και ηλεκτρονικών)κλπ..
- **Ισχυρό εκπαιδευτικό προϊόν.** Το πρόγραμμα σπουδών που υπάρχει καλύπτει τις σύγχρονες τάσεις της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού. Επιπλέον προσφέρει 237 μαθήματα, με μια ισορροπημένη δομή, η οποία καταγράφεται ως ακολούθως: 97 Μαθήματα θεωρητικά /πρακτικά κορμού, 28 Μαθήματα Κατεύθυνσης, 23 Μαθήματα Ειδικότητας, 10 Μαθήματα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, 12 Μαθήματα Νέων Τεχνολογιών, 4 Εργαστηριακά Μαθήματα, 8 Μαθήματα Γλωσσομάθειας, 25 Μαθήματα Πρακτικής άσκησης και 20 Μαθήματα Επιλογής.
- **Ερευνητική εμπειρία.** Το Τμήμα από τα πρώτα βήματά του είχε προσανατολισμό στην έρευνα. Κατά τα τελευταία έτη οι επιδόσεις του ανέρχονται συνοπτικά σε 20 προγράμματα, 8 μέλη του είναι υπεύθυνα κάποιου προγράμματος ενώ 118 εργασίες δημοσιεύθηκαν σε έγκριτα περιοδικά. Σ' αυτό το προφίλ θα πρέπει να λάβουμε υπόψη και την ύπαρξη ενός ισχυρά δομημένου μεταπτυχιακού προγράμματος με 80 φοιτητές ανά έτος και τις αντίστοιχες διπλωματικές καθώς επίσης και τα εκπονούμενα διδακτορικά.
- **Εγκαταστάσεις.** Τα καινούργια κτίρια διδασκαλίας, γραφείων, εργαστηρίων, γραμματείας και βιβλιοθήκης συνηγορούν στην ανάπτυξη του υγιούς ακαδημαϊκού περιβάλλοντος. Ενδεικτικά αναφέρεται ο βαθμός ικανοποίησης των φοιτητών (>3.5) και ο αριθμός των τετραγωνικών που περιλαμβάνει όλα αυτά (περίπου 18.000 m²).
- **Σύνδεση με ΚΠΠ φορείς και την τοπική κοινωνία.** Το Τμήμα επεδίωξε την σύνδεσή του με ΚΠΠ φορείς, όπου μέσα απ' αυτές τις συνεργασίες δημιουργούνται νέα προϊόντα, εφαρμόζεται η πρακτική άσκηση των φοιτητών και ανοίγονται νέες αγορές εργασίας για τους αποφοίτους μας. Η ιδιαίτερη σχέση με τον Δήμο Κομοτηνής δημιούργησε ένα φυτώριο ιδεών και παραγωγής έργου που ήταν πρότυπο για πολλούς Δήμους. Έτσι ακολούθησαν συνεργασίες πρώτα με τους κοντινούς φορείς της Ξάνθης Αλεξανδρούπολης , Καβάλας, Κιλκίς κλπ και αργότερα με πιο απομακρυσμένους Δήμους όπως της Σκιάθου, της Σύρου, Αγριάς Βόλου, του Αμαρουσίου κλπ. Επιπλέον θα πρέπει να σημειωθεί ότι αυτές οι συνεργασίες βοήθησαν στην γρήγορη ανάπτυξη του μαθήματος της πρακτικής άσκησης των φοιτητών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι καίτοι η πρακτική άσκηση απαιτεί εδώ και μισό χρόνο την καθολική συμμετοχή των φοιτητών ο βαθμός απόκρισης τους είναι πάνω από το μέσο (>3).
- **Σχέση με την τεχνολογία.** Ο αριθμός μαθημάτων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες πολυμέσων για τη διδασκαλία, είναι της τάξεως 74%. Ο αριθμός αυτό είναι ενδεικτικός της προσπάθειας, που κατεβλήθη τα προηγούμενα έτη, για ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική καθημερινότητα. Θα πρέπει δε, να λάβουμε υπόψη ότι από τα 212 μαθήματα που προσφέρονται, τα 31 είναι αμιγώς πρακτικά και από τα 147 μαθήματα ειδικευσης πολλά επίσης έχουν πρακτικό χαρακτήρα. Αυτό σημαίνει ότι ακόμη και πολλά πρακτικά μαθήματα διδάσκονται με τη χρήση των ΤΠΕ. Στην εικόνα αυτή θα πρέπει να προστεθεί και η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, που έχει καθιερωθεί στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, οι δύο αίθουσες υπολογιστών, η αίθουσα υπολογιστών στην βιβλιοθήκη, το infokiosk, η αναλογία φοιτητή ανά Η/Υ (31/Η/Υ, όταν οι φοιτητές ανέρχονται στους 1486) και ο εξοπλισμός των εργαστηρίων.

Τα αρνητικά στοιχεία του Τμήματος όπως προέκυψαν από την αξιολόγηση είναι:

- **Μεγάλος αριθμός μαθημάτων ανά εξάμηνο.** Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών που περιγράφεται στην παρούσα έκθεση οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθούν ένα μεγάλο αριθμό μαθημάτων ανά εξάμηνο (9 ή 10) ο οποίος αντιστοιχεί στις πιο πολλές περιπτώσεις σε πολλές ώρες υποχρεωτικής παρακολούθησης. Η συνθήκη αυτή σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό φοιτητών έχει σαν αποτέλεσμα την εφαρμογή του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών μέσα από ένα ιδιαίτερα δυσλειτουργικό για τους φοιτητές ωρολόγιο πρόγραμμα.
- **Μειονεκτήματα του εκπαιδευτικού προϊόντος.** Εκτός από τα θετικά στοιχεία του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και έργου, υπάρχουν κάποιες λεπτομέρειες αρνητικές. Τέτοιες είναι ο αυξημένος αριθμός των επικαλυπτόμενων μαθημάτων και ο εξορθολογισμός της διδακτέας ύλης, κατ' εκτίμηση των φοιτητών, το μέσο ποσοστό κάλυψης της ύλης σε κάθε μάθημα (76%), ο μικρός αριθμός βελτίωσης και αναπροσαρμογής των διαλέξεων ανά έτος και ο χαμηλός αριθμός των φοιτητών που εκπονούν διπλωματική εργασία.

8.2. Αξιοποίηση των θετικών σημείων και ενδεχόμενοι κίνδυνοι από τα αρνητικά σημεία

α) Η δημιουργία ενός Ινστιτούτου, που έχει ήδη προτείνει το Τμήμα, θα του δώσει την δυνατότητα να αναπτύξει όλα τα θετικά στοιχεία μέσα από ένα ευέλικτο φορέα. Η αποκλειστική απασχόληση των διδασκόντων στα ερευνητικά και διδακτικά τους καθήκοντα θα τους δώσει την ευκαιρία να αναπτύξουν παραπέρα το ακαδημαϊκό προϊόν που θεραπεύουν. Προς αυτό συνηγορεί η ερευνητική εμπειρία και το ισχυρό εκπαιδευτικό περιβάλλον β) Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο θα αναπτυχθούν περαιτέρω συνεργασίες με εξωτερικούς φορείς, που είναι ένα από τα ζητούμενα της ακαδημαϊκής ανάπτυξης. Δηλαδή συνεργασίες με ομόλογα Τμήματα και Εργαστήρια του εξωτερικού. Συνηγορεί προς αυτή την κατεύθυνση το ισχυρό ακαδημαϊκό περιβάλλον η ερευνητική εμπειρία και η σύνδεση με την κοινωνία. γ) Η ήδη σημαντική παρέμβαση στην τοπική κοινωνία θα πρέπει να επεκταθεί και σε άλλες κοινωνικές ομάδες, όπως άλλοι δήμοι, σχολεία, φοιτητές κλπ. δ) Οι παραπάνω δράσεις και συνεργασίες θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα πλεονεκτήματα της τεχνολογίας που είναι επαρκώς αναπτυγμένη στο Τμήμα για να εκμεταλλευτεί την γεωγραφική του θέση. ε) Παράλληλα θα πρέπει να συνεχιστούν, με συνεχή επανακαθορισμό, όλες οι ακαδημαϊκές διαδικασίες που έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία.

Κίνδυνος υπάρχει από την εσωστρέφεια, δηλαδή από την ψευδαίσθηση που μπορεί να έχει κάποιος για το έργο που παράγει, όταν λειτουργεί σ' ένα περιβάλλον που έχει ορίσει και συνηθίσει. Του λείπει η συγκριτική ματιά και η διαφορετική θεώρηση που μπορεί να αποτελέσει κινητήριο δύναμη. Επομένως απαιτούνται δράσεις εξωστρέφειας, όπως προβολή του ακαδημαϊκού προϊόντος που δημιουργείται εντός του Τμήματος με ανακοινώσεις σε συνέδρια, με ανάπτυξη επιπλέον της κινητικότητας των μελών του Τμήματος, με συνεργασία με ΚΠΠ φορείς κλπ

Τέλος ένα μεγάλο μέρος της δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ αλλά και των υπολοίπων διδασκόντων είναι το διοικητικό έργο. Εκτιμάται ότι ειδικά τα μέλη ΔΕΠ χρήζουν διοικητικής υποστήριξης ώστε να μην αναλίσκονται στην διοίκηση αλλά να ασχολούνται με το φυσικό τους αντικείμενο που είναι αφενός η διαρκή αναπροσαρμογή του διδακτικού τους έργου και αφετέρου η έρευνα, που η αύξησή της αποτελεί το βασικό ζητούμενο των επόμενων ετών.

9. Σχέδια βελτίωσης

9.1. Βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Οι δράσεις που θα πρέπει να αναλάβει άμεσα το Τμήμα είναι:

α) Ολοκλήρωση της νέας ιστοσελίδας

β) Επιπλέον εργασία και δράσεις μέσα στους τομείς για τη βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας και περαιτέρω αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών λαμβάνοντας υπ' όψη και τα στοιχεία που προέκυψαν από τη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης. Διαρκής έλεγχος μέσω των Τομέων του διδακτικού έργου και των διδακτικών βοηθημάτων που προτείνονται. Οργάνωση σχετικών σεμιναρίων. Μελέτη αναμόρφωσης των Τομέων για αποτελεσματικότερη εκπαιδευτική λειτουργία.

γ) Δίκτυο χωρών της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης με σκοπό την ανίχνευση συνεργασιών και ενεργοποιήσεων κάποιων δράσεων. Στο πλαίσιο της επέκτασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Νοτιο Ανατολική Ευρώπη και της δημιουργίας ενός νέου χώρου ανάπτυξης και συνεργασιών, το Τμήμα πήρε την πρωτοβουλία στην δημιουργία ενός δικτύου συνεργασιών από ομόλογα Τμήματα, με σκοπό τη δημιουργία κοινών εκπαιδευτικών δράσεων και επομένως τη διαμόρφωση κοινών αντιλήψεων πάνω σε θέματα του αντικειμένου της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού.

δ) Εξωστρέφεια. Η Δημιουργία συνεργασιών όπως η προηγούμενη είναι ένα δείγμα εξωστρέφειας. Παράλληλα ενδυνάμωση των συνεργασιών με τους παραδοσιακούς μας συνεργάτες των χωρών της Δυτικής Ευρώπης. Η εξωστρέφεια όμως αφορά και τις εγχώριες εκδηλώσεις και συνεργασίες. Θα πρέπει να εκπονηθεί πρόγραμμα συνεργασίας με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση με σκοπό την ποιότητα ζωής των μαθητών. Οι πρώτες δράσεις θα πρέπει να ξεκινήσουν την επόμενη χρονιά. Θα πρέπει επίσης να επεκταθεί η συνεργασία και με άλλους Δήμους της τοπικής περιφέρειας με προγράμματα που τους αφορούν των ειδικών πληθυσμών. Στόχος άμεσος επίσης είναι η έναρξη της ενσωμάτωσης των υπολοίπων φοιτητών του Πανεπιστημίου σε προγράμματα άσκησης.

ε) Ενέργειες για την κατασκευή ενός πολυδύναμου γυμναστηρίου δίπλα στους υφιστάμενους χώρους του Τμήματος. Είναι η αναγκαία συνθήκη για την δημιουργία ενός αθλητικού πάρκου όπου και τα εκπαιδευτικά μαθήματα του Τμήματος θα αναβαθμιστούν αλλά και τα σχετικά προγράμματα με τους κοινωνικούς εταίρους μας θα πραγματοποιούνται ικανοποιητικότερα. Απαιτούνται η βούληση των αρχών για την διεκπεραίωση του έργου και αποφάσεις των σχετικών οργάνων.

9.2. Μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

α) Εφαρμογή διαδραστικών μεθόδων διδασκαλίας. Η χώρα μας και όχι μόνο, περνάει από την φάση του δασκαλοκεντρικού συστήματος εκπαίδευσης στο μαθητοκεντρικό. Επομένως οι δράσεις που θα πρέπει να αναπτυχθούν σχετικά με την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου θα πρέπει να είναι προς αυτή την κατεύθυνση με επίκεντρο το διαδραστικό σύστημα εκπαίδευσης. Η απόκτηση αυτής της εκπαιδευτικής κουλτούρας είναι το ζητούμενο και είναι μακροχρόνια διαδικασία. Οι ενέργειες που θα πρέπει να ληφθούν είναι προώθηση της διαδραστικής εκπαίδευσης κατά την διάρκεια του μαθήματος, που είναι ευθύνη των Τομέων και η παραγωγή διαδραστικού υλικού, ο έλεγχος του οποίου είναι επίσης ευθύνη των Τομέων, για το προπτυχιακό πρόγραμμα. Τέλος σχετικά σεμινάρια στους διδάσκοντες πρέπει να γίνονται συνεχώς. Το ίδιο ισχύει και για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα με την διαφορά ότι εκεί το θέμα της διαδραστικότητας είναι πιο αναπτυγμένο.

β) Κοινά ερευνητικά προγράμματα σε δίκτυα χωρών με αναπτυγμένη ΦΑ, αλλά και χωρών από την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Τα ήδη υπάρχοντα προγράμματα συνεργασίας με ομόλογα Τμήματα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να αναπτυχθούν. Κοινά διδακτορικά ή μεταπτυχιακές διατριβές ήδη εκπονούνται βασισμένα σε διμερή πρωτόκολλα των Εργαστηρίων που θα πρέπει να πάρουν μια πιο ολοκληρωμένη και γενικευμένη μορφή. Επίσης οι συνεργασίες θα πρέπει να επεκταθούν και σε επίπεδο ολοκληρωμένων ερευνητικών προγραμμάτων για να μπορέσει το Τμήμα να αποκομίσει εμπειρία σ' όλα τα επίπεδα μιας ερευνητικής διαδικασίας και όχι

αποσπασματικά μέσω κάποιων διατριβών. Άρα ενδυνάμωση των ήδη συμμαχιών με συγκεκριμένες δράσεις και επέκταση αυτών των συνεργασιών. Από την άλλη πλευρά της Ευρώπης, την ανατολική, υπάρχουν Τμήματα που λόγω της ισχυρής παράδοσής τους, εμφανίζονται ως ένας αναπτυσσόμενος πόλος στον χώρο της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού που το Τμήμα λόγω της γεωγραφικής του θέσης θα πρέπει να το εκμεταλλευτεί. Έτσι ανέλαβε πρωτοβουλία για την σύσταση δικτύου που θα έχει εκπαιδευτικές και ερευνητικές επιδιώξεις. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα ανακοινώσει τις δράσεις αυτού του δικτύου.

γ) Διεθνές μεταπτυχιακό πρόγραμμα με άλλα Τμήματα, γειτονικών χωρών. Στο πλαίσιο αυτών των συνεργασιών σκοπός μας είναι να δημιουργήσουμε ένα νέο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, που να ικανοποιεί τις ανάγκες της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού των χωρών της Νοτιο Ανατολικής Ευρώπης. Το εγχείρημα αυτό προσδιορίζεται στα επόμενα τρία χρόνια.

δ) Δημιουργία του Ινστιτούτου ΦΑ . Ήδη το Τμήμα υπέβαλε στο Υπουργείο Ανάπτυξης σχετική πρόταση για την δημιουργία ερευνητικού ινστιτούτου με την επωνυμία «Ευ Ζην». Η παράλληλη ανάπτυξη ενός τέτοιου Ινστιτούτου θα ωφελήσει το Τμήμα, διότι αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των αναγκαιοτήτων που δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθούν μέσω των ερευνητικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στο Τμήμα μας, στους Τομείς του, καθώς επίσης και από το Εργαστήριό του. Η ίδρυση του αποσκοπεί στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων κυρίως διεπιστημονικού, διατμηματικού ή διαπανεπιστημιακού χαρακτήρα, περιφερειακής ή εθνικής εμβέλειας, ή στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων που εντάσσονται σε περιοχές επιστημονικής ή τεχνολογικής αιχμής ή σε περιοχές που αποτελούν εθνικές στρατηγικές επιλογές και προτεραιότητες. Το φυσικό αντικείμενο του Ινστιτούτου προσδιορίζεται στον χώρο της επιστήμης που πραγματεύεται την ποιότητα ζωής μέσω φυσικών δραστηριοτήτων, σε ευρύτερες κοινωνικές ομάδες. Για την επίτευξη αυτού σε πολλές περιπτώσεις απαιτείται η συμμετοχή της τεχνολογίας. Σε κάθε περίπτωση πάντως, η ίδρυση του Ινστιτούτου «Ευ Ζην» αποσκοπεί και στην ερευνητική υποστήριξη του επιτελούμενου εκπαιδευτικού έργου, ιδίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο, με απώτερο σκοπό την αποτελεσματική αλληλεπίδραση μεταξύ μεταπτυχιακών σπουδών και έρευνας. Η ανάπτυξη ενός τέτοιου οργανισμού θα βοηθήσει και τις ερευνητικές συνεργασίες που αναφέρθηκαν προηγουμένως.

ε) Δημιουργία ερευνητικού κέντρου αριστείας. Η επίτευξη, κάποιων εκ των εργαστηρίων του Τμήματος, του τίτλου του κέντρου αριστείας, μέσω των εργασιών που πραγματοποιούν, των δημοσιεύσεων, των ανακοινώσεων, των επιστημονικών εκδηλώσεων που διοργανώνουν και την εν γένει ερευνητική τους δραστηριότητα, είναι από τα ζητούμενα της ανάπτυξης του Τμήματος. Η επίτευξη αυτή θα δώσει στα εν λόγω εργαστήρια και κατ' επέκταση στο Τμήμα την απαραίτητη πιστοποίηση για ερευνητικά προγράμματα που αλλιώς δεν θα μπορούσε να τα πάρει.

στ) Η διαρκής ενημέρωση για τις διεθνείς τάσεις, μέσω του γραφείου «αξιολόγησης και αναβάθμισης του προγράμματος σπουδών». Πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες δράσεις για ενημέρωση πρώτα εντός του γραφείου και όταν ωριμάσει ο καιρός, κατ' εκτίμηση της διοίκησης, να γίνεται ενημέρωση όλων των μελών για δραστικές αλλαγές στα προγράμματα σπουδών.

ζ) Δημιουργία χώρων αναψυχής γύρω από το Τμήμα. Στον ελεύθερο χώρο από τον οποίο που περικλείεται το Τμήμα, θα πρέπει να δημιουργηθούν εστίες αναψυχής, που θα διευκολύνουν τα πρακτικά μαθήματα. Να δημιουργηθούν δηλαδή ανοικτά γήπεδα τένις, πετοσφαίρισης, πετοσφαίρισης παραλίας, καλαθοσφαίρισης, ποδοσφαίρου με ελαστικό τάπητα κλπ. Το κόστος τους δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικό και μπορεί να καλυφθεί και από άλλους φορείς, όπως από τις Ομοσπονδίες, Δήμους κλπ. Επίσης μπορεί να συμπληρώνεται τμηματικά και δεν απαιτείται κάποιο μεγάλο κονδύλι δια μιας.

9.3. Προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

- Ενέργειες για την συγκέντρωση όλων των αναγκαίων εγκαταστάσεων στον χώρο της Πανεπιστημιούπολης, για την συγκέντρωση σ' έναν χώρο όλου του εκπαιδευτικού προϊόντος, όπου θα είναι ευκολότερη η εποπτεία και θα αναπτυχθεί επιπλέον η άμυλα.
- Διάθεση εξειδικευμένου γραμματειακού προσωπικού και βελτίωση του λογισμικού του προγράμματος, για την ικανοποίηση των φοιτητών και αποφοίτων και να μην ξοδεύεται η ενέργεια του Τμήματος σε θέματα που γενικώς θεωρούνται λυμένα.

- Διάθεση προσωπικού τεχνικής υποστήριξης, διότι οι νέες τεχνολογίες ήταν και θα είναι εργαλεία δουλειάς που αναπόφευκτα ενσωματώνονται όλο και περισσότερο στο ακαδημαϊκό έργο.
- Ανάπτυξη της φοιτητικής μέριμνας, για να αυξηθεί η ικανοποίηση των φοιτητών σε κοινωνικά θέματα που τους αφορούν και ταυτοχρόνως να δυναμώσει το ακαδημαϊκό περιβάλλον

10.4. Προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

- *Εξασφάλιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων, για να εξορθολογιστεί η παρεχόμενη γνώση με την αγορά εργασίας.*
- *Παροχή γρήγορου διαδικτύου για όλους τους εργαζόμενους στο Πανεπιστήμιο, για τους λόγους που έχουν πολλάκις αναλυθεί.*
- *Συγκέντρωση όλων των αναγκών εγκαταστάσεων στον χώρο της Πανεπιστημιούπολης, για την ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού έργου και την αριστοποίηση των συνεργασιών με κοινωνικούς φορείς*
- *Εξασφάλιση της λειτουργίας όλων των διαθέσιμων εγκαταστάσεων, για να μην ακυρώνεται το εκπαιδευτικό έργο και να στοιχειοθετείται περιβάλλον δημιουργίας*
- *Εξασφάλιση κονδυλίων για την αναβάθμιση του εργαστηριακού εξοπλισμού, για την αναβάθμιση και την βελτίωση της αξιοπιστίας του ερευνητικού εκσυγχρονισμού.*
- *Μείωση των εισακτέων φοιτητών στο Τμήμα, για την αποδοτικότερη εφαρμογή του Προγράμματος σπουδών*
- *Αύξηση των μελών ΔΕΠ κατ' αναλογία 1 ανά 1,5 αποσπασμένο, για την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου.*

Για την ΟΜΕΑ

Αν. Καθηγητής Δ.Π.Θ. κ. Αγγελούσης Νικόλαος

Αν. Καθηγητής Δ.Π.Θ. κ. Αλμπανίδης Ευάγγελος

Αν. Καθηγήτρια Δ.Π.Θ. κ. Μιχαλοπούλου Μαρία

Τσακίρη Ζωή Φοιτήτρια ΤΕΦΑΑ ΔΠΘ

11. Πίνακες

Οι πίνακες που ακολουθούν αφορούν τα στοιχεία που συλλέχθηκαν και σε αυτά στηρίχθηκε η παραπάνω έκθεση.

Πίνακας 10-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Καθηγητές	Σύνολο	6	6	6	6	6
	Από εξέλιξη*			1		
	Νέες προσλήψεις*					
	Συνταξιοδοτήσεις*			1		
	Παραιτήσεις*					
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	13	13	10	6	6
	Από εξέλιξη*		3	6		1
	Νέες προσλήψεις*					
	Συνταξιοδοτήσεις*					
	Παραιτήσεις*			1		
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	19	18	20	25	18
	Από εξέλιξη*	1	1	1	7	4
	Νέες προσλήψεις*					1 (μετακιν)
	Συνταξιοδοτήσεις*					
	Παραιτήσεις*					
Λέκτορες/Καθηγητές Εφαρμογών	Σύνολο	10	7	7	9	15
	Νέες προσλήψεις*	4	1 (ένταξη)		1	2
	Συνταξιοδοτήσεις*					
	Παραιτήσεις*			1		
Μέλη ΕΕΔΙΠ/ΕΔΠ	Σύνολο	17	17	20	20	19
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	18	21	23	17	19
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο	8	9	9	9	9
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	7 (4 γρ. +3 βιβ.)	9	10	10	10

* Αναφέρεται στο τελευταίο έτος

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις)

Πίνακας 10-2.1. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2009- 2010	2008- 2009	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006
Προπτυχιακοί	1486	1847	1731	1726	1524
Μεταπτυχιακοί	470	467	434	407	358
Διδακτορικοί	144	125	126	131	121

Πίνακας 10-2.2. Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

	2009- 2010	2008- 2009	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006	2004- 2005	2003- 2004	2002- 2003
Εισαγωγικές εξετάσεις	307	300	300	293	253	248	249	265
Μετεγγραφές ²	1/80	2/79	1/108	1 /92	1 /68	2 /94	3 /145	4 /128
Κατατακτήριες εξετάσεις	2	-	1	1	-	2	3	5
Άλλες κατηγορίες	27	28	24	26	91	91	90	82
Σύνολο	337*	330	326	321	345	343	345	356

- έφυγαν με μετεγγραφές

Στο σύνολο δεν έχουν αφαιρεθεί οι φοιτητές που

² Στη γραμμή «Μετεγγραφές» αναγράφεται ο καθαρός αριθμός μετεγγραφομένων φοιτητών (εισροές-εκροές)

Πίνακας 10-6.1 Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Κατανομή Βαθμών (%)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (Σύνολο αποφοίτων)
	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2001-2002	3	71	100	-	<i>6.81</i>
2002-2003	7	90	92	-	<i>6.85</i>
2003-2004	2	92	82	1	<i>6.90</i>
2004-2005	2	126	74	-	<i>6.80</i>
2005-2006	3	133	59	2	<i>6.87</i>
2006-2007	4	106	63	1	<i>6.85</i>
2007-2008	3	105	59	1	<i>6.88</i>
2008-2009	5	109	63	1	<i>6,78</i>
2009-2010	7	84	41	1	<i>6,60</i>
Σύνολο	36	916	633	7	<i>6.82</i>

Πίνακας 10-6.2 Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Διάρκεια σπουδών (χρόνια)								Σύνολο
	K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	Δεν έχουν αποφοιτήσει	
2000-2001 ³	163	30	12	8				28	241
2001-2002	149	44	9					48	250
2002-2003	109	50						68	227
2003-2004	98							133	231
2004-2005	2	46	60	49 (32+17)				91	248 (140+17)
2005-2006	68	71 (50+21)						137	276 (118+21)
2006-2007	55 (25+30)							170	225
2007-2008									230 (φοιτούν)
2008-2009									249 (φοιτούν)
2009-2010									257 (φοιτούν)

³ K: κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα.

Πίνακας 10-8. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών

	2009-2010	2009-2008	2008-2007	2007-2006	2005-2006	2004-2005	<i>Σύνολο</i>
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε ξένο ΑΕΙ	6	6	7	9	12	6	40
Επισκέπτες φοιτητές ξένων ΑΕΙ στο Τμήμα	6	8	5	5	5	6	35
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που μετακινήθηκαν σε άλλο ΑΕΙ	3	5	7	13	9	7	44
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ που μετακινήθηκαν στο Τμήμα	2	1	5	4	4	4	20

Πίνακας 10-9. Επιστημονικές δημοσιεύσεις

	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I
2009-2010	7	118	12	137	2	6	20	475	10
2008-2009	11	82	1	46	2	14	29	235	0
Σύνολο	18	200	13	183	4	20	49	710	10

Επεξηγήσεις:

- A: Βιβλία/μονογραφίες
- B: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
- Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
- E: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
- Z: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
- H: Άλλες εργασίες
- Θ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά
- I: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Πίνακας 10-10. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου

	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H
2009-2010	841	0	1	64	61	14	0
2008 - 2009	223	0	0	26	48	7	0
<i>Σύνολο</i>	<i>1064</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>90</i>	<i>109</i>	<i>21</i>	<i>0</i>

Επεξηγήσεις:

- A: Ετεροαναφορές
- B: Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου
- Γ: Βιβλιοκρισίες
- Δ: Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων
- Ε: Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών
- Z: Προσκλήσεις για διαλέξεις
- H: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας